

Návrh rozvoje sportovní infrastruktury a sportovních aktivit mikroregionu Podřevnicko

Ondřej Segrado

Bakalářská práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Ondřej Segrado
Osobní číslo: M21359
Studijní program: B0413A050024 Ekonomika a management
Specializace: Ekonomika a management veřejné správy a regionálního rozvoje
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Návrh rozvoje sportovní infrastruktury a sportovních aktivit mikroregionu Podřevnicko

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše představte základní pojmy z oblasti sportu a sportovní infrastruktury.
- Charakterizujte způsoby řízení sportu a sportovní infrastruktury v ČR a EU.

II. Praktická část

- Analyzujte současný stav sportovní infrastruktury a sportovních aktivit v mikroregionu Podřevnicko.
- Navrhněte možnosti rozvoje sportovní infrastruktury a sportovních aktivit v mikroregionu Podřevnicko, na základě identifikace rozvojových problémů.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

ČÁSLAVOVÁ, Eva. *Management a marketing sportu 21. století*. Jeseňice: Ekopress, 2020. ISBN 978-80-87865-62-0.
HOYE, Russell; MISENER, Katie; NARAINÉ, Michael L. a ORDWAY, Catherine. *Sport management: principles and application*. Sixth edition. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2022. ISBN 978-1-03-210964-0.
JANÁK, Jiří. *Aplikace pravidel hospodářské soutěže a státní podpory ve sportu*. Právní monografie. Praha: Wolters Kluwer, 2023. ISBN 978-80-7676-338-8.
KARG, Adam; SHILBURY, David; WESTERBEEK, Hans; FUNK, Daniel C. a NARAINÉ, Michael L. *Strategic sport marketing*. 5th edition. London: Routledge, Taylor & Francis group, 2022. ISBN 978-1-76087-880-1.
NOVÁ, Jana; NOVOTNÝ, Jan; RACEK, Oldřich; REKTOŘÍK, Jaroslav; SEKOT, Aleš et al. *Management, marketing a ekonomika sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 9788021083462.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lukáš Danko, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 5. února 2024
Termín odevzdání bakalářské práce: 17. května 2024

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 5. února 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 17.5. 2024

Jméno a příjmení: Ondřej Segrado

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Sport je celospolečenský fenomén, zasahující do všech oblastí našeho života. A proto je potřeba sport na našem území rozvíjet. Cílem bakalářské práce bylo analyzovat a navrhnout opatření pro rozvoj sportu a sportovní infrastruktury na území mikroregionu Podřevnicko. Teoretická část práce se zaměřovala zejména na definici základních pojmů z oblasti sportu, financování a legislativní úpravě sportu a sportovní infrastruktury. Praktická část byla postavena na dvou pilířích. Obecné analýzy mikroregionu Podřevnicko a sportovních možností na jeho území. A rozhovorech s klíčovými aktéry z oblasti sportu. Na základě celkové analýzy byly navrženy dvě opatření, pro zlepšení sportovních možností na území vybraného mikroregionu.

Klíčová slova: sport, sportovní infrastruktura, sportovní klub, mikroregion, rozvoj

ABSTRACT

Sport is a society-wide phenomenon, affecting all areas of our live. That is why we need to develop sport in our territory. The aim of the bachelor thesis was to analyze and propose solutions for the development of sport and sports infrastructure in the Podřevnicko microregion. The theoretical part of the thesis focused mainly on the definition of basic concepts in the field of sport, financing a nd legislation of sport and sports infrastructure. The practical part was built on two pillars. A general analysis of the Podřevnicko microregion and the sporting opportunities on its territory. And interviews with key participants in the field of sport. On the basis of the general analysis, two solutions were proposed to improve the sports opportunities on the territory of the selected microregion.

Keywords: sport, sports infrastructure, sports club, microregion, development

Na tomto místě bych rád poděkoval mému vedoucímu Ing. Lukáši Dankovi, Ph.D. za vedení bakalářské práce, pomoc, připomínky a cenné rady. Dále bych chtěl poděkovat všem respondentům, kteří mi ochotně věnovali svůj čas uvedené rozhovory se mnou realizovali.

V neposlední řadě děkuji své rodině za jejich trpělivost podporu, kterou mi poskytovali po celou dobu mého studia. A že byla potřeba.

Děkuji!

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 SPORT	13
1.1 HISTORIE SPORTU	13
1.2 DEFINICE POJMU SPORT	14
1.3 ZÁKLADNÍ POJMY	14
1.3.1 Pohybová aktivita.....	14
1.3.2 Sportovní infrastruktura	14
1.3.3 Sportovní akce.....	15
1.3.4 Sportovní svaz.....	15
1.3.5 Sportovní klub.....	15
1.3.6 Sportovní odvětví.....	15
1.3.7 Tělovýchovná jednota	15
1.4 ASPEKTY SPORTU	16
1.4.1 Ekonomický aspekt	16
1.4.2 Politický aspekt	16
1.4.3 Společenský aspekt	16
1.5 HLAVNÍ FORMY SPORTU	17
1.5.1 Organizovaný sport	17
1.5.2 Neorganizovaný sport	17
1.5.3 Komerční sport.....	17
1.5.4 Tělesná výchova.....	17
1.6 TŘÍ SEKTOROVÝ MODEL SPORTU	18
1.6.1 Veřejný sektor	18
1.6.2 Profesionální sport	18
1.6.3 Neziskový sektor	19
1.7 DALŠÍ CHARAKTERISTIKY SPORTU.....	19
1.7.1 Autonomie sportu.....	19
1.7.2 Rovnostářství a Inkluze.....	19
2 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA SPORTU V ČESKÉ REPUBLICĚ A EVROPSKÉ UNII	21
2.1 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA V ČESKÉ REPUBLICĚ	21
2.1.1 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	21
2.1.2 Zákon o podpoře sportu	21
2.1.3 Národní sportovní agentura.....	21
2.1.4 Národní rada pro sport	22
2.1.5 Koncepce podpory sportu 2016-2025	22
2.2 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA V EVROPSKÉ UNII	23

2.2.1	Bílá kniha sportu	23
2.2.2	Lisabonská smlouva	24
2.2.3	Pracovní plán EU v oblasti sportu.....	24
2.2.4	Opatření po pandemii COVID 19	24
2.2.5	Mezinárodní olympijský výbor	25
3	FINANCOVÁNÍ SPORTU A SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURY	26
3.1	FINANCOVÁNÍ Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ	26
3.2	FINANCOVÁNÍ ZE SOUKROMÝCH ZDROJŮ.....	26
3.3	VÍCEZDROJOVÉ FINANCOVÁNÍ.....	26
3.4	SPONZORSTVÍ.....	27
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	29
4	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU PODŘEVNICKO.....	30
4.1	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	30
4.2	DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA.....	34
5	ANALÝZA SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURY A SPORTOVNÍCH AKTIVIT.....	37
5.1	HVOZDNÁ.....	37
5.2	LÍPA	38
5.3	ZÁDVEŘICE-RAKOVÁ	38
5.4	ZLÍN	39
6	ROZHOVORY S AKTÉRY SPORTU.....	45
6.1	STAROSTA OBCE ZÁDVEŘICE-RAKOVÁ	45
6.2	PŘEDSEDA TJ SOKOL LÍPA	46
6.3	PŘEDSEDA SK HVOZDNÁ	47
6.4	ROZHOVORY ZLÍN	48
6.5	SHRNUTÍ ROZHOVORŮ	51
7	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ.....	52
7.1	BĚŽECKÁ DRÁHA.....	52
7.2	UKÁZKOVÉ TRÉNINKY	54
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	59
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	63
	SEZNAM OBRÁZKŮ	65
	SEZNAM TABULEK.....	66
	SEZNAM GRAFŮ	67

ÚVOD

Sport, slovo sahající hluboko do historie lidstva. Slovo, o jehož původu se pře nespočet historiků. Je celospolečenským fenoménem. Již v antickém Řecku se konaly organizované sportovní hry, předchůdci olympiád, které měly oslavovat sílu a krásu lidského těla. Zatímco tehdejší pankration, předchůdce dnešního MMA, by dnes již neprošel. Další disciplíny jako běh nebo hod oštěpem zůstávají základem pohybových aktivit. V průběhu let sporty přibývají, od populárních sportů fotbal, hokej, tenis po dnes nejprogresivněji rozvíjející se sporty jako raketové padel nebo pickleball. Každý si může najít sport, který ho baví a přináší touhu po vítězství.

Sport ale není jen pohárech, medailích, vítězstvích. Je o překonávání sama sebe. Mnoho lidí si jej užívá i rekreačně, ať už pro zábavu, relaxaci, nebo zlepšení fyzické kondice. Procházky v přírodě, jízda na kole, plavání, či jóga. Všechny zmíněné sporty a mnoho a mnoho dalších, nám dělají radost a prospívají našemu zdraví.

Sport má ale i další rozměry, které přesahují pouhou zábavu a fyzickou aktivitu. Může být nástrojem politického boje, symbolem národního sebevědomí, i platformou pro šíření myšlenek a hodnot. Ať už fandíme vlajce své země na olympiádě, nebo bojkotujeme sportovní akce kvůli porušování lidských práv. Vždyť jednou z hlavních myšlenek olympijských her bylo spojovat. Přesto politické režimy z historie olympiády využívaly jako nástroj propagandy.

Ačkoliv citát „*Sportem ku zdraví*“ slyšíme často v negativních konotacích, když se nám něco stane. Zdravotní aspekt sportu je bezpochyby jedním z nejdůležitějších. Pravidelná fyzická aktivita posiluje jak tělo, tak i ducha. Sport nám pomáhá udržovat celkovou kondici, předcházet civilizačním chorobám a zlepšovat psychický stav.

Což je důvod, proč je potřeba, sport jako celek, podporovat na všech úrovních. Od úrovně světových organizací, přes národní, po nejmenší obce. Cílem této bakalářské práce je analyzovat a navrhnout opatření pro rozvoj sportu a sportovní infrastruktury na téměř nejnížší úrovni. Na území mikroregionu Podřevnicko.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou bloků. Teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zaměřena na definici základních pojmů z oblasti sportu, sportovní infrastruktury, tělesná kultura. Zabývá se formami financování, včetně státní podpory nebo sponzoringu. Jednou z částí je i legislativní ukotvení na úrovni České republiky a Evropské unie.

Praktická část je pak rozdělena do čtyř základních částí. Úvod praktické části je zaměřen na představení vybraného mikroregionu Podřevnicko. Představení jednotlivých obcí a města, socioekonomická analýza. Druhá část se soustředí na analýzu sportovních možností a sportovní infrastruktury. Což je následně doplněno i skrze rozhovory s odpovědnými aktéry z oblasti veřejné správy a sportu. Na základě nasbíraných a vyhodnocených dat byly na konci praktické části navrženy možnosti řešení některých klíčových problémů sportovní infrastruktury a možností sportu v mikroregionu Podřevnicko.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce bylo analyzovat současnou situaci sportu sportovní infrastruktury v mikroregionu Podřevnicko. A na základě nasbíraných a vyhodnocených dat navrhnout možná řešení a opatření pro zlepšení stavu sportu na území vybraného mikroregionu.

Pro potřeby teoretické části byla využita literární rešerše. Primární data byla čerpána z odborných knih v univerzitní knihovně. A internetové zdroje byly využity v rámci sekundárních dat.

Praktická část byla zaměřena na analýzu samotné konkrétní oblasti na vybraném území. A návrhu zlepšení sportovních možností na území vybraného regionu. Pro účely analýzy byla využita primární a sekundární data. Dále bylo využito rozhovorové šetření s klíčovými aktéry sportu a veřejné správy. Na základě nasbíraných a vyhodnocených dat byly identifikovány problematické oblasti. Na základě identifikovaných problematických oblastí byla navržena řešení.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SPORT

„Sport tvoří součást dědictví každého muže a ženy a nelze jej ničím jiným nahradit.“

- Pierre de Coubertin

1.1 Historie sportu

Pravěk se začátkem přibližně 2,5 mil let nazpět do nástupu zemědělské revoluce cca 4000 let př. n. l. Se vyznačoval tělesnými aktivitami postavenými především na přirozených instinktech sloužící k přežití a práci. K základním tělesným aktivitám patřily běh, vrhy, skoky nebo plavání (Grexa a Strachová, 2011).

Starověk probíhající v období 4000 let př. n. l. až 476 n. l. Starověk byl spojen s otrokářstvím, což má souvislost i se sportem. Jelikož tělesné aktivity byly výlučně doménou vyšších vrstev. V rozvoji tělesné kultury byl kladen důraz především na přípravu zdatných vojáků. Poprvé zaznamenáváme vznik teorie sportu, výchovných a gymnastických systémů. V tomto období se objevují první sportovní objekty, zařízení a soutěže. Lázně, stadiony, palestry, amfiteátry, a především olympijské hry (Grexa a Strachová, 2011).

Středověk (476–1650). Středověká společnost byla rozdělena do tří úrovní. Feudály, měšťany a lid, každá měla vlastní kulturu, včetně tělesné. Tělesná aktivita a cvičení se praktikovala ve třech rovinách vojenská, hry a pracovní. Nejzásadnější podobně jako ve starověku byla rovina vojenská. V tomto případě, tedy rytířská výchova (Grexa a Strachová, 2011).

Posledním obdobím je Novověk, který probíhá od roku 1650 po současnost. Od roku 1946 do roku 1989 probíhala etapa soupeření socialismu a kapitalismu. Období studené války. Toto období se oproti minulosti vyznačovalo výraznějším ideologizováním a politizováním sportu. Docházelo k diskriminaci či bojkotu sportovců olympijských her (OH). Soupeření však mělo i pozitivní účinky. Větší využívání vědy, techniky, nárůst státních intervencí. Což vyvrcholilo rokem 1989, kdy se sport stal součástí ekonomiky a v mnoha případech i zaměstnáním. Tento vývoj znamenal exponenciální růst celého sportovního odvětví. Vzrůstající prodej vysílacích práv, masivní marketing vedou k nebývalé prosperitě. S tím však souvisí i negativní aspekty jako doping, korupce, opět vzrůstající nacionalismus nebo sázkařské podvody (Grexa a Strachová, 2011).

1.2 Definice pojmu sport

Nová et al. (2016) s odkazem na zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu definuje sport. Jako každou pohybovou aktivitu a formu tělesné činnosti. Organizované i neorganizované. Která si klade za cíl rozvoj fyzické a psychické kondice, upevňování zdravotního stavu a rozvoj společenských vztahů.

Janák (2023) však v souvislosti se zmíněnou definicí upozorňuje na důraz na tělesnou činnost. A upřednostňuje extenzivnější definici s důrazem na soutěživost, dovednosti a existenci jasných pravidel.

Hobza a Rektořík (2006) definují sport jako rekreační fyzickou aktivitu prováděnou ve volném čase, nebo jako výdělečnou činnost v rámci soutěžního charakteru.

1.3 Základní pojmy

Následující část se zabývá definicí základních pojmů z oblasti sportu.

1.3.1 Pohybová aktivita

Flemr (2022) uvádí, že jde o obecný těžko ohraničitelný pojem. Který můžeme definovat jako jakoukoliv tělesnou pohybovou aktivitu. Jako základní členění zmiňuje volnočasové aktivity, při domácích činnostech a při výkonu povolání. Opačným pojmem je inaktivita neboli hypokineze. Jedná se o nedostatečnou pohybovou aktivitu, nedostatečný energetický výdej organismu.

1.3.2 Sportovní infrastruktura

Flemr (2022) sportovní infrastrukturu či vybavenost definuje jako všechny sportovní zařízení a prostranství, která mohou být využita pro sport a sportovní aktivity přímo, či nepřímo. Venkovní a krytá, uměle vybudovaná nebo přírodní prostředí.

Karg et al. (2022) upozorňují na důležitost dlouhodobé perspektivy a univerzálnosti sportovních zařízení. Kde uvádí příklad Olympijského fotbalového stadionu v Melbourne. Kde kvůli své velikosti a dalším podmínkám není možné hostit utkání v kriketu a nesplňuje kritéria pro konání fotbalových utkání pod Australské asociace.

Hobza a Rektořík (2006) využívají spíše pojem tělovýchovná zařízení. Což definují jako uměle vytvořené objekty s hlavním účelem pro sport a tělesné aktivity. Uvádějí tělocvičny, bazény nebo stadiony.

1.3.3 Sportovní akce

Sportovní akce jsou jednou z možností uspokojujících sportovně aktivní populaci (Nová et al., 2016).

Nová et al. (2016) sportovní akce dělí do dvou skupin. Na akce s převahou pasivních účastníků. Typu velkých akcí jako olympiády, mistrovství světa v hokeji a fotbalu. Dlouhodobé nebo pravidelné sportovní soutěže. Společným znakem mediální popularita.

Druhou skupinou jsou akce s převahou aktivních účastníků. Typu distanční běžecké závody a maratony. Jako příklad uvádí pražský nebo bostonský maraton. Distanční závody na běžkách. Jizerská padesátka nebo Vasův běh. Počet aktivních účastníků se pohybuje v rozmezí řádu nižších stovek po desetitisíce účastníků, platících startovné či registrační poplatky.

1.3.4 Sportovní svaz

Sportovní svazy sdružují jednotlivé oddíly tělovýchovných jednot zaměřující se na specifické činnosti a sporty. Organizačně propojují mezinárodní organizace (Hobza a Rektořík, 2006).

1.3.5 Sportovní klub

Sportovní kluby jsou rozmanité jednotky. Mají nejrůznější hodnoty, ideologie, formy financování nebo vedení. A poskytují množství příležitostí k účasti na sportu. Většina klubů se zaměřuje pouze na jednu pohybovou aktivitu (Hoye et al., 2022).

1.3.6 Sportovní odvětví

Hobza a Rektořík (2006) uvádí, že většina sportovních odvětví vzniká samovolně a nezávisle na jiných. Z čehož tedy vyplývá se specializují na specifické činnosti. Zároveň je dodáno, že velká část sportovních odvětví zahrnuje celou řadu sportovních činností. Uvedena je např. atletika.

1.3.7 Tělovýchovná jednota

„Tělovýchovné jednoty sdružují oddíly (bez právní subjektivity) a kluby (s právní subjektivitou)“ (Nová et al., 2016, s. 48).

Hobza a Rektořík (2006) dodávají, že tělovýchovná jednota je základním prvkem vyšší tělovýchovné organizace a realizuje její hlavní činnost.

1.4 Aspekty sportu

Následující kapitola analyzuje čtyři základní role sportu. Od jeho ekonomických a právních dimenzí přes politické vlivy až po neoddiskutovatelný společenský zásah.

1.4.1 Ekonomický aspekt

Sport je dynamickým, rychle se měnícím prostředím. Ovšem jeho makroekonomický dosah je mnohdy podceňován. Může přispívat jako nástroj pro místní rozvoj a rozvoj celých regionů, obnovu měst nebo odlehklých regionů. Sport může vybízet k rozvoji cestovního ruchu a přispět k modernizaci infrastruktury. Podporovat vznik nových partnerství pro financování sportovních a jiných rekreačních zařízení (Janák, 2023).

Nová et al. (2016) potvrzuje, že z ekonomického pohledu se na sport dá pohlížet jako na národohospodářské odvětví, které vytváří ekonomické hodnoty. Dodává však, že potřebuje specifickou infrastrukturu a prostředky. Na sportovní trhu působí celá řada produktů, primárně z řad služeb.

Samotný sportovní život se však odehrává zejména na mikroúrovni. Spolky, část akciových společností, příspěvkových organizací zakládaných obcemi, nadace a nadační fondy zajišťují provoz sportovních aktivit na této úrovni (Nová et al. 2016).

1.4.2 Politický aspekt

Sport se pravidelně stává propagandistickým nástrojem diktátorů ale i nástrojem demokratických procesů. Sportovní klání jsou účinným prostorem pro setkání státníků. Stejně tak je platformou pro politický protest z řad sportovců v otázkách lidských práv a sociální spravedlnosti (Nová et al., 2016).

1.4.3 Společenský aspekt

Sport je jedna z oblastí lidské činnosti, která přitahuje zájem jak občanů Evropské unie, tak celosvětové populace. Zároveň má obrovský potenciál sdružovat bez ohledu na věk, pohlaví či původ. Kromě upevňování zdraví, tak sport jako takový může plnit i roli výchovnou, společenskou nebo kulturní a rekreační (Janák, 2023).

Sportovní hnutí jakožto jeden z nástrojů upevňující zdraví má rozsáhlejší zásah než kterékoli jiné společenské hnutí. V rámci společenské role sportu Evropská komise vyzývá členské státy k vyšší propojenosti především zdravotnictví právě se sportem. A využít tak k vymezení strategií proti nadváze, obezitě a dalším zdravotním rizikům (Janák, 2023).

1.5 Hlavní formy sportu

Formy sportu můžeme rozdělit do čtyř okruhů. Organizovaný, neorganizovaný, komerční a tělesná výchova. Dalšími minoritními formami sportu je sport pasivní a sport tělesně postižených.

1.5.1 Organizovaný sport

Základním prvkem je sportovní klub. Jedná se o formální skupiny. Na různých úrovních, zde působí participanti se stejnými zájmy a touhou po setkávání s dalšími zájmově podobnými jedinci a skupinami. Na této úrovni vzniká největší míra inovací ve sportu (Nová et al., 2016).

1.5.2 Neorganizovaný sport

Jedná se o formu neorganizovaných malých skupin, především z řad rodiny a blízkých přátel. Nebo jedinců participujících na sportovních aktivitách. Je nejrozšířenější formou v rozvinutých zemích a u dospělých osob s vyšším vzděláním a ekonomickým statutem. Velkou roli hraje i kvalitní školství s dostatečnou dotací tělesné výchovy (Nová et al., 2016).

1.5.3 Komerční sport

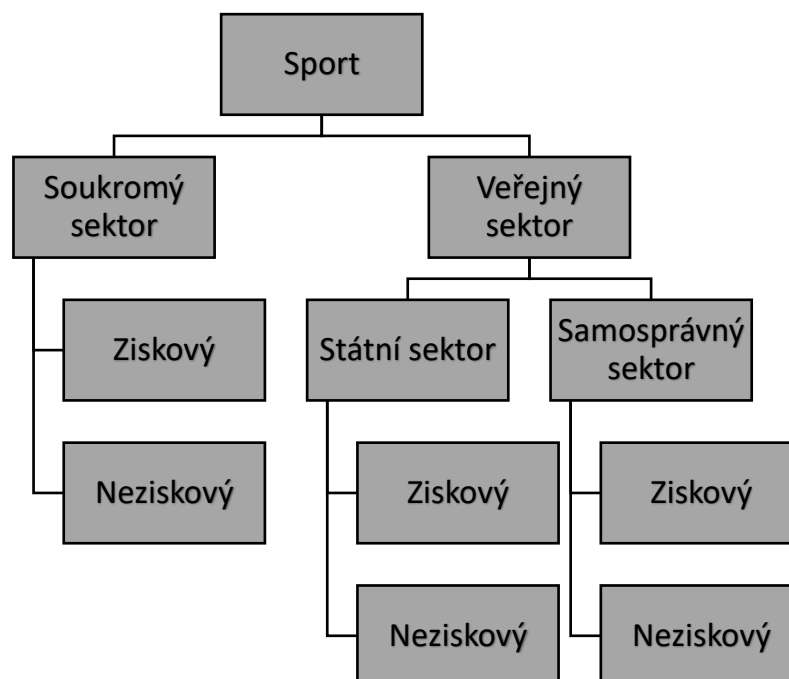
Realizují jej zejména jednotlivci, kteří nemají zájem působit ve sportovních klubech. Především se zájmem o rozvoj vlastní fyzické zdatnosti. V dané oblasti působí osobní trenéři na úrovni posiloven, fitcenter, nebo na jednotlivých sportovištích. Skrze soukromé lekce, individuální plány nebo přípravu jídelníčků (Nová et al., 2016).

1.5.4 Tělesná výchova

V mnoha případech je prvním seznámením se sportem. Je důležitým a základním prvkem rozvoje tělesné kultury člověka. V poměrech ČR je na úrovni ZŠ povinnou. Právě zde vzniká pozitivní či negativní postoj ke sportu (Nová et al., 2016).

1.6 Tří sektorový model sportu

Hobza a Rektořík (2006) uvádí pouze dvou složkový systém soukromý a veřejný sektor. Soukromý sektor se dále dělí na ziskový a neziskový. Veřejný sektor uvažuje státní a samosprávný sektor, které se následně taktéž na ziskový a neziskový.

Obrázek 1 Sektory sportu (Zdroj: Hobza a Rektořík, 2006, zpracování vlastní)

Naopak Hoye et al. (2022) pro pochopení návazností a systému fungování upřednostňují vnímat sport ve třech odlišných sektorech, které se však vzájemně prolínají. Veřejný sektor, profesionální sport a neziskový sport.

1.6.1 Veřejný sektor

Veřejný sektor působí na všech výkonnostních úrovních sportu (v kontextu ČR státní, krajské a místní). Stát a jeho agentury poskytuje řadu sportovních zařízení a služeb. Mnoho sportovních stadionů po celém světě bylo zpočátku financováno státními fondy. Ve většině západních zemí financuje nebo spolufinancuje výstavbu tréninkových středisek. Výsledkem jsou pak tisíce aktivních sportovců a dalších participantů (Hoye et al., 2022).

1.6.2 Profesionální sport

Profesionální sport je nejviditelnější sportovní činností a generuje tak nejvyšší příjmy. Soustředí se zejména na elitní soutěže a nejvyšší výkonnostní úroveň. Profesionální sportovci se tak stávají kulturními celebritami a dětskými idoly. Největší zásah tento efekt

zaznamenáváme např. v Indii či Brazílii. To má následně efekt na rozvoj a zájem o sport na nejnižších úrovních. S rozvojem streamovacích služeb (Netflix, Amazon Prime) a růstem příjmů z televizních práv tento efekt bude ještě růst. (Hoye et al. 2022).

Nová et al. (2016) tento sektor doplňuje i o výrobce sportovních potřeb a oblečení, právě média nebo provozovatele velkých sportovních infrastrukturních objektů.

1.6.3 Neziskový sektor

Hoye et al. (2022) definují neziskový sektor primárně ze soukromého pohledu. Jako institucionálně oddělené organizace od státu, jsou samořídící a využívají zapojení dobrovolníků. Zahrnuje komunitní spolky, zájmové komory, sportovní organizace nebo soukromé školy. Jejich zájmem není zisk, což ale neznamená, že fungují ve ztrátách.

V kontextu sportu to pak znamená, zajišťovat sportovní možnosti pro jejich členy. Včetně individuálních sportovců, trenérů, rozhodčích nebo samotných klubů a asociací (Hoye et al., 2022).

1.7 Další charakteristiky sportu

1.7.1 Autonomie sportu

Dle původních myšlenek Pierre de Coubertina byli příslušníci olympijského hnutí nezávislí na národních vládách. Což zajišťovalo politickou nezávislost. Dnes je již myšlenka autonomie do jisté míry překonána, avšak je na ni skrze Mezinárodní olympijský výbor (MOV) upozorňováno.

Podle myšlenek a principů autonomie sportu mají mít sportovní organizace, spadající do Olympijského hnutí, možnost autonomních práv. Vytvářet, upravovat a kontrolovat pravidla, právo svobodných voleb.

Daný jev je stále z pozice MOV brán velmi vážně. Což dokumentují případy vyloučení sportovců Kuvajtu nebo Ruska, z důvodu přílišného zasahování státu do jejich autonomie (Janák, 2023).

1.7.2 Rovnostářství a Inkluze

Od počátku historie sportu byla řada skupin obyvatel ze sportovních aktivit vylučována. Otroci, měšťané nebo i ženy. Dnes již je sport postaven na myšlence rovnosti. Bez ohledu

na sociální status, původ nebo pohlaví. Všichni čelí stejným podmínkám a pravidlům (Nová et al., 2016).

Nikdo by neměl být vyřazen z možnosti sportovat a vyvíjet zdravý pohyb, pokud je obecně vnímáno, že pohyb je zdravý. V tomto směru bychom sport mohli vnímat i jako veřejný statek. Což přináší otázku, do jaké míry by měl stát intervenovat do takového prostředí. A jak prostředky přerozdělovat v rámci svého území s ohledem na inkluzi sportu (Hoye et al., 2022).

2 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE A EVROPSKÉ UNII

2.1 Legislativní úprava v České republice

2.1.1 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

„Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je ústředním orgánem státní správy pro předškolní zařízení, školská zařízení, základní školy, střední školy a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež a tělesnou výchovu.“ (Zákony pro lidi, © 2010-2024)

2.1.2 Zákon o podpoře sportu

Zákon č. 178/2019 Sb. Zákon ze dne 18. června 2019, který mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. Zákon vymezuje postavení sportu jako celospolečenský zájem. Priority v oblasti sportu a zřizuje organizační složku a poradní orgán.

Prioritami podpory sportu a turistiky je zkvalitňování zdraví pro všechny věkové skupiny. A podpora dětí, mládeže a sportovních reprezentantů (Wolters Kluwer, © 2024).

2.1.3 Národní sportovní agentura

Jedním z hlavních bodů zákona o podpoře sportu je zřízení Národní sportovní agentury (NSA). Která je ústředním správním úřadem ve věcech podpory sportu a sportovní reprezentace sportu. Sídlí v Praze a v čele stojí předseda agentury (Wolters Kluwer © 2024).

Cílem je dosahování co nejlepšího sportovního prostředí a vychovávat sportovce. Poskytovat maximální možné podmínky sportovcům pro mezinárodní i rekreační úroveň (Národní sportovní agentura © 2024).

Předsedu agentury jmenuje a odvolává vláda na návrh předsedy vlády. Jeho funkční období je na 6 let. Předseda jmenuje další dva místopředsedy, kteří vykonávají, některé pravomoci předsedy v předsedou stanoveném rozsahu. S funkcí předsedy a místopředsedy agentury je neslučitelná další pozice ve sportovním prostředí.

Úkoly agentury jsou:

- koordinace uskutečňování vládou schváleného plánu,

- zajišťuje realizaci antidopingového programu, skrze příspěvkovou organizaci,
- zajišťuje propagaci sportu,
- spolupracuje se sportovními organizacemi na mezinárodní úrovni,
- u příjemců kontroluje nakládání se státními podporou,
- spravuje podmínky pro rozvoj sportu, mládežnického, dospělých, zdravotně postižených a reprezentantů

Zároveň spolupracuje se sportovními organizacemi v rámci jejich autonomie (Wolters Kluwer, © 2024).

2.1.4 Národní rada pro sport

Dále skrze zákon o podpoře sportu je zřizován i poradní orgán předsedy Národní sportovní agentury. Národní rada pro sport. Má 15 členů včetně předsedy Národní rady, který je zároveň i předsedou NSA. Členy rady jmenuje předseda (Wolters Kluwer, © 2024).

Účelem rady je řešit aktuální problémy ze sportovního prostředí. Usnesení mají doporučující charakter. Jednotliví členové jsou odpovědní za vybranou oblast a předkládá radě návrhy a podněty. Členové stejně tak mohou sestavovat pracovní komise (MŠMT, © 2024).

2.1.5 Koncepce podpory sportu 2016-2025

Koncepce sport 2025 je koncepčním dokumentem stanovující směry, pilíře a priority plnění v období mezi lety 2016 až 2025. S cílem zlepšit podmínky pro sport a reprezentanty na území ČR.

Navazuje na Koncepci státní podpory sportu v ČR z roku 2011, Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015–2017 a dokument Ministerstva zdravotnictví Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí Zdraví 2020 z roku 2014.

Dokument reaguje na změny životního stylu ve společnosti a úbytek pracovního pohybu. Sportovní infrastrukturu vykazující zásadní kvantitativní i kvalitativní nedostatky. A sportovní mezinárodní úspěchy soustřeďující se do stále menší skupiny „výjimečných“ českých sportovců (MŠMT, © 2024).

Základními pilíři koncepce jsou:

- Sport a prevence zdraví
- Sport jako jeden z nástrojů socializace a společenských vztahů
- Sport jako prostředek seberealizace
- Sportovec jako samostatná sebevědomá osobnost
- Státní reprezentace jako prostředek posilování vlastenectví, národní hrdosti a mezinárodní prestiže (MŠMT, © 2024)

Koncepce dále stanovuje i strategické oblasti, které jsou dále rozděleny do dílčích cílů.

Oblastmi jsou:

- Rozvoj sportu pro všechny
- Podporovat širokou základnu výkonnostních sportovců
- Rozvoj školního a univerzitního sportu
- Odbornost ve sportu
- Obnova a budování sportovních zařízení
- Sport handicapovaných
- Konkurenceschopnost sportovní reprezentace ČR
- Komerční sport (MŠMT, © 2024)

2.2 Legislativní úprava v Evropské unii

2.2.1 Bílá kniha sportu

Jedná se o dokument vydaný Evropskou komisí v roce 2007. Podává zatím nejkomplexnější pojednání o vztahu sportu evropského práva.

Bílá kniha uvádí, že sport je činnosti, která se těší velkému zájmu občanů Evropské unie, a která má zároveň obrovský potenciál je sdružovat, a to bez ohledu na věk či společenský původ (Janák, 2023).

Poprvé je uznán částečný vliv i na jiné politiky EU. Stanovuje potřeby a specifika sportu. Zaměřuje se na tři klíčová témata. Společenská role, hospodářský rozměr a organizace sportu. Klíčovými cíli bylo stanovení strategických pokynů, rozvíjení diskuze specifických

problémech a poukázat na jeho potřeby. A také vnímat sport v rámci rozhodovacího procesu zásadnější roli (EUR – LEX, © 2024)

Janák (2023) však upozorňuje, že jde pouze o první kroky Evropské komise v souvislosti s otázkami sportovního prostředí. A neřeší některé nově se objevující problémy s dopingem, korupcí, či rasismem

2.2.2 Lisabonská smlouva

Ve smlouvě o fungování EU neboli Lisabonská smlouva, která vstoupila v platnost 1. 12. 2009 zaznamenáváme první výslovné zakotvení ustanovení ohledně sportovního prostředí v zakládacích smlouvách EU. Pro potřeby sportu jsou důležité články 165 a 6.

Podle čl. 165 SFEU má sport zvláštní povahu. Ve smyslu dobrovolnosti a jeho společenských a výchovných funkcí. Podle uvedeného článku by se měla EU zaměřovat především na podporu spravedlivého a otevřeného soutěžení, spolupráci mezi odpovědnými subjekty a ochranu fyzické a mravní zdraví sportovců, především pak těch mládežnických (Janák, 2023).

Dle čl. 6 SFEU má EU kompetence v oblasti vzdělávání, mládeže a sportu. Stanovené kompetence zahrnují podporu, koordinaci a doplňování aktivit členských států. K dosažení stanovených cílů EU využívá podpurná opatření a doporučení (Janák, 2023).

2.2.3 Pracovní plán EU v oblasti sportu

Pracovní plán EU v oblasti sportu, je jedním z nejvýznamnějších dokumentů vydaných EU pro oblast sportu. Zaměřuje se na klíčové aktivity. A uvádí směry spolupráce mezi orgány EU, národními státy a dalšími zúčastněnými stranami (European parliament, © 2024).

Dosud poslední byl přijat 1.12. 2020 pro období 2021-2024. Zaměřoval se zejména na návaznost na předchozí tři pracovní plány a další dokumenty zmiňující sport. Oživení odvětví během a po pandemii COVID 19 a posilovat význam sportovního odvětví v politikách EU (Janák, 2023).

2.2.4 Opatření po pandemii COVID 19

V červnu 2020 byly Radou přijaty závěry o dopadu pandemii COVID 19. V dokumentu jsou navržena i opatření pro následné oživení. Bylo zdůrazněno výrazné ochromení odvětví. A díky prospěšnosti sportu na obecné zdraví evropské společnosti i setrvalá podpora, skrze fondy EU, nebo program Erasmus+.

V únoru 2021 bylo Parlamentem přijato usnesení, které zdůrazňovalo finanční podporu pro sport na místních úrovních, a že by neměla být podpora soustředěna pouze do divácky atraktivních sportů (European parliament, © 2024).

2.2.5 Mezinárodní olympijský výbor

MOV je zastřešující globální organizací. Spojuje všechny zúčastněné strany olympijských her. Včetně sportovců, národních olympijských výborů, celosvětových mezinárodních partnerů a držitelů mediálních a televizních práv. Základní vizí MOV je budovat lepší svět prostřednictvím sportu. A šířit myšlenky a ideály olympismu. Základními hodnotami jsou:

- Výjimečnost
- Respekt
- Přátelství

(IOC, © 2024)

3 FINANCOVÁNÍ SPORTU A SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURY

Sport je financován dvěma hlavními způsoby. Ze soukromých a veřejných zdrojů. Obě formy financování se více či méně prolínají. Pak můžeme mluvit o vícezdrojovém financování (Hobza a Rektořík, 2006). A stále více se rozvíjející sponzoring a vliv marketingu.

3.1 Financování z veřejných zdrojů

Hobza a Rektořík (2006) poukazují primárně na převládající pozitivní externality sportu. A proto je potřeba sport podporovat, kromě financování skrze soukromé prostředky, i v rámci státní podpory. Z veřejných zdrojů je tak tělesná kultura financována přes státní dotace, dotace z místních rozpočtů a školní tělesné výchovy. Na financování tak ze státních orgánů participují na pohybovou rekreaci např. Ministerstvo pro místní rozvoj. Na tělesnou výchovu MŠMT, ministerstvo vnitra a obrany. Čistě sport pak MŠMT nebo samotné obce.

Vypsání dotace následně putují na veřejně prospěšné programy, na zabezpečení sportovní reprezentace, sportovního výzkumu nebo sportovních soutěží škol.

Od roku 2019 přechází přerozdělování finančních prostředků pod NSA.

3.2 Financování ze soukromých zdrojů

Velká část financí plynoucích do sportovního sektoru pochází ze soukromých zdrojů, a to především z výdajů domácností a zisku z hazardních her. Společnosti provozující hazardní hry, regulované zákonem o hazardních hrách (zákon č. 186/2016 Sb.), se stávají důležitým zdrojem financování. Důležitým faktorem je i liberalizace hazardních her (Hobza a Rektořík, 2006).

Dalšími soukromými zdroji pak jsou vlastní příjmy sportu, firmy a instituce, televizní práva nebo výnosy z vlastní hospodářské činnosti sportovních klubů (Nová et al., 2016).

3.3 Vícezdrojové financování

Sport je založený na myšlence dobrovolnosti. Sport bez peněz však provozovat nelze, a tak sportovní kluby, organizace využívají všechny přípustné zdroje. Zmíněné organizace jsou flexibilní a dynamické při získávání finančních zdrojů. Využívají veřejných i soukromých prostředků. Skrze kontakty, dotace, vlastní hospodářské činnosti (Nová et al., 2016).

Z tradičnějších forem na našem území jde o formy členských příspěvků zahrnující zápisné, oddílové a svazové příspěvky, startovné nebo vstupné na sportovní akce a zápasy. Finance však získávají také z vlastních upomínkových předmětů a merchendaisingu, pronájmu klubové sportovní infrastruktury. Sponzorských smluv, využití reklamy na dresech, hráčů v reklamních spotech nebo na klubových platformách.

Samostatnou kapitolou jsou pak nespportovní aktivity. Organizace tanečních zábav či plesů v prostorách klubových zařízení, burzy, nebo prodej občerstvení v rámci sportovních akcí (Nová et al., 2016).

3.4 Sponzorství

Sponzorování je dynamicky se rozvíjející se možnost k zabezpečení dostatečných finančních zdrojů sloužících ke správě tělovýchovných, sportovních a turistických organizací (Čáslavová, 2020).

Čáslavová (2020) dále uvádí, že finanční prostředky z těchto zdrojů nejsou tak do velké míry poskytovány z nezištných důvodů. Ale s vidinou určitých cílů s ohledem na propagaci a tržní aspekty.

Karg et al. (2022) právě zmiňuje historický význam altruistického přístupu ke sponzorství. Nicméně také uvádí na pravou míru, že dnes již tomu tak není. A je z pohledu darujícího brán spíše jako marketingový nástroj, investice.

Základní charakteristikou sponzorství je pomyslný vztah subjektů určité směny. Kde za věcné či peněžité prostředky jsou očekávány marketingové a komunikační služby. V tomto směru můžeme stále vnímat altruistické prvky sponzorství, ač v zanedbatelné míře, v případech mecenášství a patronace. Kde sponzor očekává spíše uznání za poskytnutí prostředků. A následný dobrý mediální obraz (Karg et al., 2022).

Jednou z hlavních výhod sportu je pravidelnost a masivní komercializace nejpopulárnějších sportů. Což zvedá potenciální hodnoty dohod do zajímavých částek (Karg et al. 2022).

Mezi nejčastější formy sponzorování ve sportu patří:

3.4.1 Sponzorování jednotlivých sportovců

Sponzoring jednotlivých sportovců zaznamenáváme na nejvyšší úrovni u výjimečných jedinců kolektivních sportů a sportovců z řad individuálních sportů. Jako tenis, bojové sporty

či zimní sporty. Kromě vyobrazení sportovců v reklamních spotech nebo na konkrétních produktech, může docházet i k aktivizačním akcím. Autogramiády, předváděcí akce. V případě smluv na sportovní náčiní nebo oděvních značek kromě finanční podpory může být nabídnuta i materiální pomoc. Což opět přivádí další mediální pozornost značky oblečení, aut, hodinek atd. (Čáslavová, 2020).

3.4.2 Sponzorství sportovních týmů

Obdobný případ jsou sportovní týmy. Za reklamu na dresech, mantinelech, ve výjimečných případech i v logu klubu nebo přímo názvu. Jako protiváha je poskytována doprava, ubytovací služby, osobní automobily. Stejně jako u jednotlivců mohou být organizovány aktivizační promo akce se členy, či zástupci sponzorovaného týmu (Čáslavová, 2020).

3.4.3 Sponzorování sportovních akcí

V případě sportovních akcí možnosti propagace rostou. Využití promo materiálů včetně vstupenek, zápasového programu, o reklamních přestávkách. Využití sponzora v názvu akce se zmínkou generální partner, mediální partner (Čáslavová, 2020).

3.4.4 Sponzorování sportovních klubů

V pozici sportovních, už mohou partneři pracovat s širokými možnostmi. Je možné využít sportovce, trenéry, nejvyšší zástupce klubu. Kluby se nemusí omezovat pouze na jeden tým, jeden sport. K aktivaci lze místo mužského prvního týmu využít ženské družstvo. Kluby se nemusí omezovat pouze na hlavní sportovní činnosti. Rozličné druhy činností a služeb nebo mimosportovních aktivit (Čáslavová, 2020).

3.4.5 Sponzorování ligových soutěží

V posledních letech přibývá případů spojení s nejvyššími, ale i nižšími, ligovými soutěžemi. V kontextu ČR uvažujeme především hokej a fotbal, které mají největší pozornost. Nejžádanější a nejlukrativnější aktivací v případě soutěží můžeme jednoznačně označit jméno společnosti v názvu soutěže (např. Fortuna Liga). V takových případech velké společnosti jsou označovány jako hlavní nebo generální partner soutěže. V méně případech dochází k označení mediální partner (Čáslavová, 2020).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU PODŘEVNICKO

Úvodní část analytické části se věnuje socioekonomické analýze mikroregionu Podřevnicko. Základním charakteristikám celého mikroregionu i jednotlivým obcím a demografické analýze daného regionu.

4.1 Základní charakteristika

Mikroregion Podřevnicko je dobrovolný svazek obcí ležící v okrese Zlín ve Zlínském kraji. Sdružuje čtyři obce. Obce Hvozdná, Lípa, Zádveřice-Raková a Zlín, který je také sídlem mikroregionu. Daný mikroregion byl založen v roce 2000 s hlavním účelem realizace projektu stavby kanalizačního sběrače odvádějícího odpadní vody z města Zlín, městských částí Želechovice, Lužkovice a Klečůvka a obcí Hvozdná, Lípa a Zádveřice-Raková. Další dílčí cíle se zaměřují na rozvoj regionu a jeho infrastrukturu, podporu a spolupráci mezi obcemi a zlepšovat kvalitu života obyvatel.

Mikroregion Podřevnicko se nachází v údolí řeky Dřevnice a je charakteristický krajinou s lesy rybníky a historickými památkami. V mikroregionu k 1.1. 2023 žije 77 915 obyvatel

4.1.1 Hvozdná

Obec Hvozdná se nachází v okrese Zlín ve Zlínském kraji. Leží přibližně 12 kilometrů severovýchodně od Zlína. Obec se rozkládá na 7,28 km² a žije v ní téměř 1 300 obyvatel. Rozprostírá se od údolí kolem rybníku Argalaška a Hvozdenského potoka až k nejvyššímu místu v obci Osmek. Který se nachází ve výšce 340 m n. m. První zmínky o obci se datují do první poloviny 15. století.

Obrázek 2 Divadlo Hvozdná (zdroj: Obec Hvozdná, © 2024)

V obci se nachází několik památek, jako například Pomník svobody. Nebo kamenný kříž, známý pod názvy jako Cyrilometodějský nebo kříž smírčí. Ve Hvozdné sídlí také základní a mateřská škola, knihovna a pošta. O kulturní, sportovní a společenský život v obci se stará více než deset zájmových spolků a organizací. Fotbalový klub SK Hvozdná, ochotnické divadlo (obr. 2) s více než stoletou tradicí, turistický oddíl, sbor dobrovolných Hasičů nebo Retro Muzeum (Obec Hvozdná, © 2024).

Obec Hvozdná má uvolněného starostu, kterým je ve volebním období 2022-2026 Ing. Josef Říha. Základním orgánem je zastupitelstvo, které čítá 15 členů. Výkonným orgánem je Rada obce s pěti členy, kde v čele je starosta. Obec dále zřizuje i čtyři poradní orgány. Finanční a kontrolní výbor, kulturní komisi a komisi pro zemědělství a životní prostředí (Obec Hvozdná, © 2024).

4.1.2 Lípa

Obec Lípa je s bezmála 900 obyvateli nejméně zalidněnou obcí vybraného regionu. Obec leží přibližně 10 kilometrů severovýchodně od Zlína a rozkládá se na rozloze 8,35 km² v katastrálním území Lípa nad Dřevnicí. První písemné zmínky pochází z roku 1261. Většinu historie obec nebyla samostatná. Definitivní osamostatnění přišlo až 1. 1. 1991. Obec disponuje mateřskou školou, poštou, či obecní knihovnou. Od roku 2011 je ve vlastnictví obce i Sokolovna, která mezi lety 2015 a 2016 prošla rozsáhlou rekonstrukcí (Obec Lípa nad Dřevnicí, © 2024).

Obrázek 3 Znak obce Lípa (zdroj: Obec Lípa nad Dřevnicí, © 2024)

Obec zastupuje starosta doc. Ing. Antonín Minařík, Ph.D, místostarosta a devítičlenné zastupitelstvo. Obec dále zřizuje i tři výbory, finanční a kontrolní výbor a výbor pro kulturu, školství a sport (Obec Lípa nad Dřevnicí, © 2024).

4.1.3 Zádveřice-Raková

V obci Zádveřice-Raková žije přibližně 1500 obyvatel. Kde většina obyvatel žije na katastrálním území Zádveřice, tedy bezmála 1300 obyvatel. Zatímco v katastrálním území Raková žije něco málo přes 200 obyvatel. Nachází se 10 kilometrů severovýchodně od Zlína a 3 kilometry od Vizovic. Obec leží v údolí řeky Lutoninky a rozkládá se na rozloze 17,97 km². Nejvyšším bodem obce je Tlustá hora, která se tyčí do výšky 480 m n. m. Obec vznikla až v roce 1960 sloučením obce Zádveřice a tři kilometry vzdálené obce Raková. Dominantou obce je evangelický kostel (obr. 4). V obci se nachází jak mateřská, tak i základní škola pro první stupeň, nebo veřejná knihovna. Sbor dobrovolných hasičů, Tělovýchovná jednota sokol nebo myslivecký spolek, zde taktéž vyvíjejí aktivní činnost (Obec Zádveřice-Raková, © 2024).

Obrázek 4 Evangelický kostel (zdroj: Obec Zádveřice-Raková, © 2024)

V čele obce stojí uvolněný starosta. Ve volebním období 2022–2026 je starostou Ing. Radovan Karola. Který byl starostou i minulé volební období (2018-2022). Zastupitelstvo je složeno z 11 členů. Obec zřizuje i tři poradní orgány starosty. Finanční komisi, kontrolní komisi a kulturní komisi. Naopak není zřízena rada obce (Obec Zádveřice-Raková, © 2024).

4.1.4 Zlín

Zlín je statutárním městem a krajským městem Zlínského kraje. Nachází se na východě Moravy s celkovou rozlohou 107,43 km². Leží v údolí řeky Dřevnice na rozhraní Hostýnských a Vizovických vrchů. V současné době žije ve městě přibližně 74 000 obyvatel, celé jeho aglomeraci pak přibližně 130 000 obyvatel. Město se skládá z 15 katastrálních území a 16 místních částí.

První písemná zmínka o Zlíně pochází z roku 1322. Zlín byl řemeslnicko-cechovním střediskem pro okolní valašské osídlení, živící se převážně pastevectvím. Moderní Zlín je

významně ovlivněn odkazem rodiny Baťa, která zde založila své podnikání na výrobu obuvi. A obdobím budování socialismu, kdy mezi lety 1949 až 1990 město neslo název Gottwaldov podle prvního komunistického prezidenta Československa Klementa Gottwalda.

Zlín je průmyslově podnikatelským centrem regionu východní Moravy. Průmyslově je Zlín zaměřen na strojírenství a chemický průmysl. Architektonicky je Zlín zajímavý díky funkcionalistickým stavbám, které udávají vizuální směr celého města. Tuto skutečnost ovlivnil taktéž Tomáš Baťa. Pozval do Zlína celou řadu celosvětově uznávaných architektů jako například Le Corbusiera. Dvorním architektem Tomáše Bati byl František Lydie Gahura. Můžeme zmínit například Baťův mrakodrap, Baťovu vilu, památník Tomáše Bati, Společenský dům (dnes hotel Zlín), Velké kino (obr. 5) nebo městskou část Letná s typickými cihlovými domky. Z novodobých staveb stojí za zmínku především Kongresové centrum od ateliéru AI Design v čele s Evou Jiříčnou.

Obrázek 5 Velké kino (zdroj: Turistický informační portál města Zlína, © 2024)

Město nabízí celou řadu kulturních aktivit. Zlín je tak známý svým filmovým festivalem Zlín Film Festival, který je jedním z nejvýznamnějších filmových festivalů zaměřených na děti a mladistvé na světě. Sídlí, zde také Filharmonie Bohuslava Martinů, krajská knihovna Františka Bartoše, muzeum obuvi. Nebo celá řada folklorních souborů. Kašava, Vonica nebo Bartošův soubor písní a tanců. V souvislosti s folklorními soubory můžeme také zmínit mezinárodní festivaly folklorních souborů a dechových orchestrů FEDO.

Pro sportovní vyžití občané Zlína mohou využít krytý bazén, řadu koupališť, lyžařskou sjezdovku v centru Zlína, atletický stadion, multifunkční sportovní halu, či dva zimní stadiony. Ve městě působí řada sportovních klubů, primárně pak tedy FC Zlín, působící na stadionu Letná, hrající nejvyšší českou fotbalovou soutěž. A hokejový klub Berani Zlín, působící v druhé nejvyšší české hokejové soutěži (Magistrát města Zlína, © 2024).

4.1.4.1 Organizační struktura

Nejvyšším orgánem samosprávy města Zlína je zastupitelstvo. Které má 41 členů. Schází se podle potřeby nejpozději jednou za tři měsíce.

Výkonným orgánem statutárního města Zlína v oblasti samostatné působnosti je Rada města. Za její výkon odpovídá zastupitelstvo města Zlína. Má 11 členů a je tvořena primátorem, jeho náměstkou a dalšími členy Rady města. Schází se dle potřeby, zpravidla dvakrát do měsíce (Magistrát města Zlína, © 2024).

Město Zlín zastupuje navenek primátor. Ve volebním období 2022-2026 je jím Ing. et Ing. Jiří Korec. Primátor je volen zastupitelstvem. Primátora je zastupován náměstkou. Kteří zabezpečují konkrétní úkoly v samostatné působnosti. Odpovědnou osobou za plnění svěřených úkolů v přenesené i samostatné působnosti je tajemník. Řídí, koordinuje a kontroluje činnost jednotlivých odborů apod (Magistrát města Zlína, © 2024).

4.2 Demografická analýza

Pro zpracování demografické analýzy byla použita data z Českého statistického úřadu. Byly vybrány tři základní ukazatele. Vývoj počtu obyvatel v čase, věková struktura a vývoj podílu nezaměstnanosti v čase. Časové období bylo zvoleno na pět let. Data jsou uváděna k 31.12. daného roku.

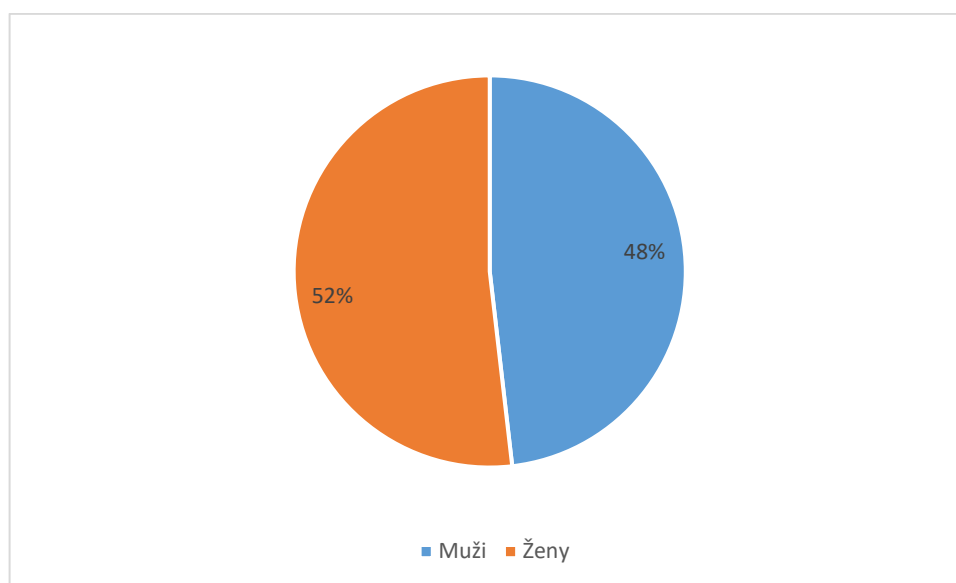
Podle statistického úřadu žilo ve vybraném regionu k 31.12. 2023 celkově 77 915 obyvatel. Z toho 37 529 mužů a 40 386 žen. S celkovým věkovým průměrem 42,5 roku.

Z níže uvedené tabulky (tab. 1), lze vyčíst, že počet obyvatel ve vybraném regionu z roku na rok kolísá. Nejvyšší počet obyvatel zaznamenáváme v roce 2019. Následně můžeme pozorovat lehký pokles mezi lety 2019 až 2021, což mohlo být způsobeno probíhající pandemií COVID 19. Od roku 2021 dochází k postupnému návratu na hodnoty z období před pandemií na současných 77 971 obyvatel ve sledovaném regionu. Celková data mohou být zrcadlena skrze krajské město Zlín, které přirozeně zaznamenává větší výkyvy příbytku i úbytku obyvatel. Skrze zemřelé a nově narozené, či migraci.

Tabulka 1 Počet obyvatel v jednotlivých obcích regionu (zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní)

(k 31.12.)	2019	2020	2021	2022	2023
Hvozdná	1 281	1 302	1 311	1 325	1 312
Lípa	861	854	840	882	857
Zádveřice-Raková	1 479	1 515	1 494	1 517	1 547
Zlín	74 935	74 478	72 973	74 191	74 255
Celkem	78 556	78 149	76 618	77 915	77 971

Jak bylo již uvedeno na začátku oddílu. Z celkového počtu 77 971 obyvatel, k poslednímu sledovanému roku, činí 37 529 mužů a 40 386 žen. Což činí, jak ukazuje uvedený graf (graf 1), 52 % žen a 48 % mužů. Stejně rozložení vykazují všechny sledované roky.

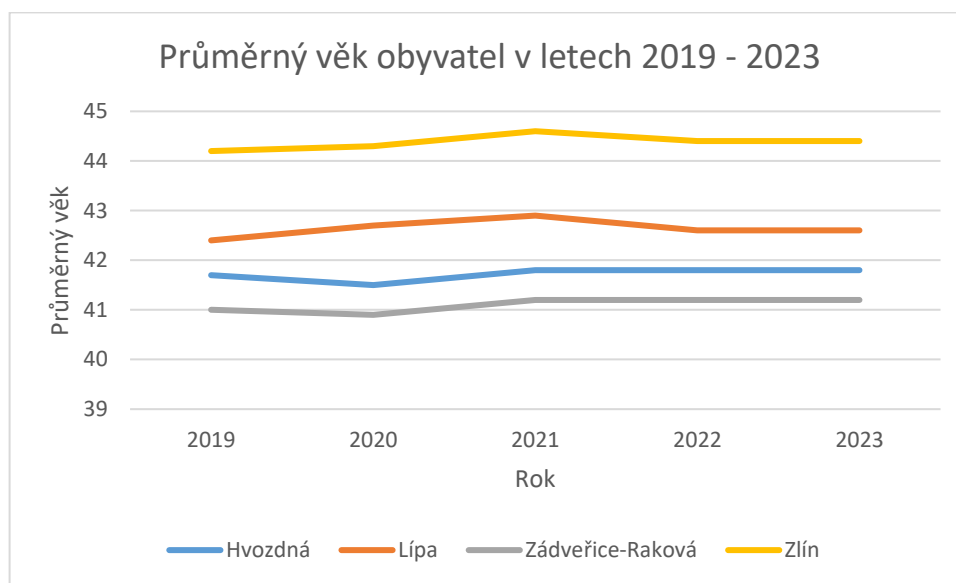
Graf 1 Rozložení obyvatelstva dle pohlaví k 31.12. 2022 (zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní)

Druhá tabulka (tab. 2) znázorňuje věkovou strukturu jednotlivých měst mikroregionu Podřevnicko. Převládající skupinou obyvatelstva je přirozeně skupina 15–64 let, a to se zastoupením více jak 60 % celkové populace regionu. Zajímavý jev můžeme pozorovat v obci Zádveřice-Raková, která jako jediná v kategorii 0–14 let vykazuje vyšší populaci než kategorii seniorů 65 let a více.

Tabulka 2 Věková struktura obyvatel k 31.12. 2022 (zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní)

(k 31.12.)	Celkem	0-14 let	15-64 let	65 a více	Průměrný věk
Hvozdná	1 325	228	849	248	41,8
Lípa	882	138	581	163	42,6
Zádveřice-Raková	1 517	279	982	256	41,2
Zlín	74 191	11 250	45 418	17 253	44,4

Obrázek o věkové struktuře pak dotváří graf znázorňující vývoj průměrného věku obyvatelstva mezi lety 2019 až 2023 (graf 2). Z uvedeného grafu je zjevné lehké stárnutí obyvatelstva, avšak na uvedeném vzorku pěti let není možné tento trend není možné označit za výrazný. Nejstarší obyvatelstvo vidíme v krajském městě Zlíně, kde průměrný věk dosahuje téměř 44, 5 roku. Naopak z nejmladší populace se mohou těšit v obci Zádveřice-Raková. Kde díky nejmladší skupině obyvatel (0-14 let), pozorujeme i nejnižší věkový průměr sledovaného regionu s hodnotou těsně přesahující 41 let.

Graf 2 Průměrný věk obyvatel v letech 2019–2023 (zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní)

Následující tabulka (tab. 3) uvádí vývoj nezaměstnaných osob ve sledovaných obcích. Z tabulky je zřejmé, že ani jedna z obcí se neodchyluje výrazně od ostatních a pohybuje se v rozmezí 1,50 až 3,20. Lehký výkyv můžeme sledovat v letech 2020 a 2021, kdy hodnoty nezaměstnanosti zaznamenávaly maxima ze sledovaného období. Což mohlo být způsobeno, podobně jako u výkyvu počtu obyvatel ve stejném období, pandemií COVID 19. V porovnání s hodnotami pro celý Zlínský kraj nezaznamenáváme výrazné odchylky. Naopak jako pozitivní můžeme označit jev, kde až na tři výjimky se podíl nezaměstnaných osob pohybuje pod krajskými hodnotami.

Tabulka 3 Podíl nezaměstnaných osob v % (zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní)

(k 31.12.)	2019	2020	2021	2022	2023
Hvozdná	2,92	2,7	2,66	1,69	2,47
Lípa	1,57	3,16	2,49	1,81	2,07
Zádveřice-Raková	1,91	2,89	3,09	1,34	2,95
Zlín	2,22	3,12	2,43	2,25	2,44
Zlínský kraj	2,43	3,22	2,73	2,89	2,88

5 ANALÝZA SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURY A SPORTOVNÍCH AKTIVIT

5.1 Hvozdná

Obec Hvozdná má celou řadu možností pro sportovní vyžití. Od rekreačního po výkonnostní sport. Klíčovým místním aktérem je sportovní klub SK Hvozdná. Mezi další aktéry patří turistický oddíl Parťáci nebo Snooker Club Hvozdná. V obci se nachází venkovní bazén, tenisová hala, dva sály na squash, dva tenisové kurty a v neposlední řadě školní tělocvična. V nedávné minulosti v obci vznikla taktéž pumptracková dráha pro bikery (Obec Hvozdná, © 2024).

5.1.1 SK Hvozdná

Středobodem sportovních aktivit v obci Hvozdná je sportovní klub SK Hvozdná z. s. Je členem jak Fotbalové asociace ČR, tak i České unie sportu. V současné chvíli klub registruje celkem 162 členů, z toho 75 členů je z řad mládežnických kategorií. Stěžejním bodem činnosti sportovního klubu je fotbal. Který je složen z celkem pěti kategorií. Mladší a starší přípravek, mladší a starší žáci. A především pak tedy družstvo mužů hrající v sezoně 2023/2024 1. B třídu skupinu B Zlínského kraje. Mezi další sporty provozující klub patří spíše rekreační sporty. Například nohejbal, volejbal, tenis a florbal.

Obrázek 6 Logo SK Hvozdná (zdroj: Obec Hvozdná, © 2024)

Klub SK Hvozdná má ve vlastnictví travnaté fotbalové hřiště s umělým zavlažováním, víceúčelové hřiště s umělým povrchem, budovu zázemí a kabin, společenský areál a dětský sportovní koutek. Zmíněné objekty se nacházejí ve sportovním areálu Osmek. Fotbalové hřiště a víceúčelové hřiště mohou využívat i rekreační sportovci z řad občanů obce, další

místní spolky nebo mateřská a základní škola ke sportovním aktivitám. Sportovní areál je taktéž klíčovým kulturním centrem pro pořádání kulturních akcí obce (Obec Hvozdná, © 2024).

5.2 Lípa

Obec lípa nad Dřevnicí je nejmenší obcí mikroregionu Podřevnicko. Čemuž odpovídají také možnosti sportovního vyžití v obci. Přesto však můžeme pozorovat dva klíčové spolky participující na sportovních aktivitách v obci.

Jedním z nich je Sbor dobrovolných hasičů Lípa, který zajišťuje jak výjezdy při požárech nebo jiných krizových situacích. Tak i absolvuje soutěže v požárním sportu. V požárním sportu soutěží ve čtyřech kategoriích. Oddíl žen, mužů a dvě mládežnické kategorie.

Druhým klíčovým aktérem je pak Tělovýchovná jednota Sokol. Stěžejní činností tělovýchovné jednoty je oddíl fotbalistů. Družstvo mužů hrající v sezoně 2023/2024 IV. B třídu skupinu B v okrese Zlín. Sokol také organizuje mládežnické kategorie, které úzce spolupracují s fotbalovým klubem Lužkovice-Želechovice. Další, spíše rekreační, aktivity provozující Tělovýchovná jednota Sokol Lípa jsou také turistický oddíl, oddíl badmintonu, stolního tenisu, cyklokrosu nebo cvičení pro ženy.

Místní sokolovna plně v majetku obce zajišťuje kvalitní podmínky pro sport i kulturní vyžití. V roce 2018 byla dokončena celková rekonstrukce. Díky nově přistavěným prostorám u fotbalového hřiště vzniklo prostory zázemí pro fotbalový oddíl a sál Sokolovny další oddíly. Dále pak zrekonstruované prostory slouží dalším spolkům obce, ubytovací kapacity, restaurace, obecní knihovna a venkovní prostory s tanečním parketem, pódiem a hřištěm pro děti (Obec Lípa nad Dřevnicí, © 2024).

5.3 Zádveřice-Raková

V obci Zádveřice-Raková žije přibližně 1 500 obyvatel, z čehož vyplývá že patří mezi menší obce. Zmíněný fakt odráží i sportovní vyžití v obci. Kromě rekreačních a neorganizovaných sportů typu běh a cyklistika. Pro které jsou zde kvalitní podmínky, skrze přírodu v okolí a nově vzniklou cyklostezku spojující Vizovice a Otrokovice. V obci působí pouze tři sportovně založené kluby, či spolky.

V části obce Raková působí Sbor dobrovolných hasičů (SDH) Raková. Především pak sportovní část zaměřená na požární sport. Absolvují soutěže na okresní úrovni. V roce 2018 pak spolek oslavil 80. výročí sboru hasičů v Rakové.

Druhým sborem dobrovolných hasičů je SDH v Zádveřicích. Hlavním posláním hasičů je ochrana životů, zdraví a majetku občanů. Ovšem tak jako v každé menší obci hasiči jsou centrem sportovní a kulturní činnosti v obci. V SDH Zádveřice působí v současné chvíli 126 členů a patří tak mezi největší v okrese Zlín. Členové jsou rozděleni do několika kategorií. Mladí hasiči, dorost a dospělí, v kategoriích působí jak ženy, tak muži. Vzhledem k velikosti členské základny v porovnání s jinými sbory v okrese, zaznamenává sbor úspěchy jak na okresní, tak i na krajské a republikové úrovni (SDH Zádveřice, © 2024).

Třetím aktérem v oblasti sportu je fotbalový klub TJ Zádveřice. Působící v sezoně 2023/2024 v IV. Třídě skupiny B v okrese Zlín. Klub taktéž provozuje i mládežnickou činnost, kde ve strukturách českých soutěží působí mladší žáci. Klub hraje na místním fotbalovém hřišti. V blízkosti fotbalového hřiště se nachází i víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Hřiště je primárně využíváno k tréninkovému procesu TJ Zádveřice. Stejně tak je možnost pronajmutí hřiště pro soukromé účely. Hrací plocha je vhodná i pro tenis, volejbal, nohejbal nebo házenou (Obec Zádveřice-Raková, © 2024).

Dalším infrastrukturním objektem je Bikepark s pumptrackovou dráhou. Který se nachází taktéž v blízkosti víceúčelového hřiště. Tento objekt slouží veřejnosti jako místo pro volnočasové aktivity a získání, zlepšení jezdeckých dovedností. V rámci revitalizace místního parku v roce 2018 bylo zhotoveno i dětské hřiště (Web Bike Park Zádveřice, © 2024).

5.4 Zlín

Jako krajské město s téměř 75 000 obyvateli a dalšími tisíci dojíždějícími z okolních obcí město Zlín disponuje velkými možnostmi v oblasti sportovního vyžití. Ať už aktivního nebo pasivního, přes organizovaný po rekreační sport.

Zdejší příroda a cyklostezky vybízí k rekreačním aktivitám jako cyklistika, běh nebo turistika. Na území města je celá řada workoutových hřišť a zatravněných ploch využitelných ke sportovním účelům. Chystá se rekonstrukce zdejšího skateparku. Řada komerčních subjektů provozuje fitness centra nebo tenisové kurty. Zlínské lázně provozují

tři areály využitelné k vodním sportům. V zimních měsících je k provozován i lyžařský svah, nacházející se téměř v centru města. V místní části Kostelec je možné využít i golfové hřiště.

Pro účely kolektivních sportů neorganizovaných skupin a jednotlivců, školy na území města nabízí pronájem venkovních i vnitřních hřišť.

Ve Zlíně působí množství klubů organizující i soutěžní činnost. I na nejvyšší úrovni. Od basketbalu, házené, či volejbalu, přes množství klubů zaměřující se na atletiku, aerobik, gymnastiku nebo tanec po nejoblíbenější sporty fotbal, hokej, tenis nebo plavání. Všechny nejoblíbenější zmíněné sporty jsou ve Zlíně zastoupeny kluby působícími na vysoké nebo nejvyšší úrovni.

Stěžejními organizacemi v rozvoji sportu ve městě jsou samotné město, Sportovní kluby Zlín, z.s., Steza Zlín spol s.r.o., a zástupci nejvýznamnějších sportů FC Zlín a Berani Zlín.

5.4.1 Sportovní kluby Zlín, z.s.

Sportovní kluby Zlín je organizace sdružující 28 sportovních klubů na území města Zlína. Zastřešuje jak sporty s velkou členskou základnou, tak i méně populární sporty. Například fotbal, basketbal, ale i horolezectví, lukostřelba, nebo šachy. Účelem zainteresovaných klubů je organizovat sportovní, společenské, kulturní a volnočasové aktivity dětí, mládeže, dospělých, výkonnostních a vrcholových sportovců, a široké veřejnosti. SK Zlín daným subjektům zajišťuje zejména právní, finanční a dotační pomoc (Sportovní kluby Zlín, © 2024).

5.4.2 Steza Zlín spol s.r.o.

Steza Zlín je obchodní společností se stoprocentní účastí statutárního města Zlína. Hlavním cílem je poskytovat služby, provozovat, udržovat a rekonstruovat sportoviště svěřené městem do správy společnosti. V současné době má Steza Zlín ve správě následující sportoviště. Areál zlínských lázní, koupaliště Panorama a Zelené, dva Zimní stadiony a Stadion mládeže, sportovní halu DATART a sportovní halu ZELENÉ. Kuželnu, halu KST Zlín, Tenisové kurty Vršava, fotbalový areál Vlastislava Marečka a fotbalový stadion Letná (Steza Zlín spol s.r.o., © 2024).

5.4.3 Sportovní kluby ve městě Zlín

Následující oddíl pojednává o nejvýznamnějších sportovních klubech a spolcích na území k města Zlína.

Atletický klub Zlín

Atletický klub Zlín, z.s. je jedním z nejstarších klubů v ČR. Nastartovali zde svou úspěšnou kariéru jména České atletiky v čele s Emilem Zátopkem, Tomášem Dvořákem či Vítězslavem Veselým. Klub zastřešuje osm mládežnických kategorií od přípravy přes dorost po juniory. Vždy s mužskou i ženskou kategorií. A dvě dospělé kategorie, mužů a žen.

Berani Zlín

Zlínský klub ledního hokeje. Klub disponuje kompletním mládežnickým systémem hokejových tříd, juniorů, dorostu a mužský A-tým hrající druhou nejvyšší českou hokejovou soutěž. Svoji primární tréninkovou a zápasovou činnost vykonávají na dvou zimních stadionech Trinity Bank Aréna Luďka Čajky a CCM Aréna (Berani Zlín & eSports.cz, s.r.o., © 2013 – 2024).

FC Zlín

Nejvýznamnějším fotbalovým klubem na území města je FC Zlín. V mužských kategoriích klub disponuje 14 mládežnickými kategoriemi, B-týmem a A-týmem. Který v současné době hraje nejvyšší českou fotbalovou soutěž. Klub taktéž provozuje ženský fotbal, kde na mládežnické úrovni působí tři kategorie, součástí je i hlavní tým žen. FC Zlín využívá stadion Letná, kde hraje svá mistrovská utkání A-tým mužů. A tréninkový areál Vlastislava Marečka, pro tréninkovou a soutěžní činnost všech kategorií (FC Zlín, a. s., © 2024).

Handball club Zlín

Zlínský házenkářský klub provozuje více než 10 juniorských kategorií. A dvě družstva dospělých žen i mužů. Všechny kategorie vykonávají svou činnost ve sportovní hale Datart (Handball Club Zlín 2016, © 2024).

Obrázek 7 Handball Club Zlín logo (zdroj: Handball Club Zlín 2016, © 2024)

Plavecký klub Zlín

Plavecký klub Zlín působící v prostorách Zlínských lázní, provozuje školu plavání od přípravek přes vrcholové plavání po plavání hendikepovaných (Plavecký klub Zlín z.s., © 2024).

SKB Zlín

Sportovní klub basketbalu Zlín pravidelně do organizovaných soutěží přihlašuje 16 mládežnických kategorií a jedno ženské a dvě mužská družstva. Jednou z hlavních hal využívaných k tréninkovému procesu a soutěžním utkáním je Městská sportovní hala Zelené (Sportovní klub basketbalu Zlín, z.s., © 2024).

VSC Fatra Zlín

Zlínský volejbalový klub zaštiťuje 13 výkonnostních kategorií, včetně mužského A-týmu. Působí ve sportovní hale Datart (VSC Fatra Zlín, © 2024).

5.4.4 Sportovní infrastruktura ve městě Zlín

Následující část se zabývá klíčovou infrastrukturou města Zlína.

Stadion mládeže

Stadion mládeže byl vybudován v první polovině 20. století. V roce 2008 byl převeden do majetku města. S tím souvisí i průběžné investice do celého areálu. Areál disponuje atletickou dráhou, zatravněnou plochou, objekty pro vrhačské a skokanské disciplíny a malou tribunou. Stadionu mládeže nevyužívá pouze atletický klub, dalšími oddíly jsou Zlínské Rugby, baseball. Areál je dostupný i pro školy a širokou veřejnost (Steza Zlín spol s.r.o., © 2024).

Trinity Bank Aréna Lud'ka Čajky a CCM aréna

Zimní stadion Lud'ka Čajky (obr. 8) byl postaven v 50. letech 20. stol., v 60. letech byl následně zastřešen. Kapacita stadionu 7000 diváků, při kulturních akcích a koncertech až 9000 diváků. Rozměry hokejového hřiště jsou 60x29 metrů. Hlavním užitím je určené pro lední hokej a krasobruslení. Jedním z dalších využití jsou také kulturní akce, především koncerty. Možný je také pronájem ledové plochy soukromými subjekty (Steza Zlín spol s.r.o., © 2024).

CCM aréna je druhým ledním stadionem ve městě. Nachází se v bezprostřední blízkosti zimního stadionu Luďka Čajky. Uveden byl do provozu v roce 2004 s kapacitou 529 diváků a rozměry 28x58 metrů. Kromě organizovaných ledních sportů, zde pravidelně probíhá bruslení pro veřejnost (Steza Zlín spol s.r.o., © 2024).

Obrázek 8 Zimní stadion Luďka Čajky (zdroj: Steza spol s.r.o., © 2024)

Stadion Letná a tréninkový areál Vlastislava Marečka

Fotbalový stadion Letná s celkovou kapacitou 5898 diváků, primárně slouží k soutěžním utkáním fotbalového klubu FC Zlín. Rozměry hrací plochy jsou 105x68 metrů. Od roku 2003 s umělým osvětlením a od roku 2009 s vyhřívaným trávníkem se zavlažovacím systémem (Steza Zlín spol s.r.o., © 2024).

Obrázek 9 Tréninkový areál Vlastislava Marečka (zdroj: FC Zlín, a.s., © 2024)

Tréninkové centrum na Vršavě (obr. 9), slouží k tréninkovým aktivitám klubu FC Zlín. Kromě hlavní budovy zázemí, šaten a dispozic pro regeneraci, areál obsahuje dvě plnohodnotná hřiště s travnatým povrchem a dvě s umělým povrchem. V bezprostřední

blízkosti je i tenisový areál s celkovým počtem 17 kurtů. čtyři kryté v přetlakové hale a zbylých 13 ve venkovním areálu (FC Zlín, a. s., © 2024).

Lázně Zlín, koupaliště Zelené a koupaliště Panorama

V areálu Zlínských lázní se nachází tři kryté bazény, s délkou 50 a 25 metrů a jeden dětský bazén. Dále pak whirlpool, prohřívací parní kabiny nebo finská sauna. Součástí areálu je i venkovní bazén s délkou 25 metrů. Dostupný veřejnosti pouze v letních měsících.

V areálu koupaliště Zelené se nachází klasický 25 metrový a dětský bazén, brouzdaliště. Stejně tak i whirlpool a dojezdový bazén se dvěma tobogány. V bezprostřední blízkosti je i sportovní komplex Zelené.

Nejnovějším plaveckým objektem je koupaliště Panorama na Jižních svazích. Koupaliště nabízí klasický 25metrový plavecký bazén. Dětský bazén a dojezdový bazén se dvěma skluzavkami a tobogánem (Lázně Zlín, © 2024).

Sportovní hala Zelené

Hala má kapacitu 280 diváků. Hřiště s rozměry 28x15 metrů je primárně využíváno Zlínským basketbalovým klubem. Ale konají se zde i další sportovní akce, především tedy soutěže v moderní gymnastice. Součástí komplexu je i ubytovna s kapacitou 50 lůžek nebo restaurace (Steza Zlín spol s.r.o., © 2024).

Sportovní hala Datart

Víceúčelová sportovní hala byla otevřena v roce 2009 s celkovou kapacitou 7000 diváků. Je využívána k nejrůznějším sportovním akcím, především volejbalová a házenkářská soutěžní utkání. Ale i kulturním akcím, koncerty nebo burzy. Součástí jsou i další služby jako posilovna nebo restaurace (Steza Zlín spol s.r.o., © 2024).

6 ROZHOVORY S AKTÉRY SPORTU

Hlavním cílem práce je zjištění současného stavu sportovních aktivit a sportovní infrastruktury na území mikroregionu Podřevnicko a následný návrh pro zlepšení situace. Pro účely stanoveného cíle a celistvější analýzu současného stavu, problémů či příležitostí byla provedena řada celistvých rozhovorů, případně krátkých komentářů s klíčovými aktéry sportu v jednotlivých obcích. Jednalo se o dva typy rozhovorů o polostrukturované a strukturované rozhovory. Probíhaly v průběhu března a dubna 2024. S délkou okolo 10-30 minut, buď osobně nebo telefonicky. Respondenty byly zástupci sportovních spolků, zástupci obcí i kraje a v neposlední řadě zajímavý jednotlivci z řad sportovců.

6.1 Starosta obce Zádveřice-Raková

První rozhovor proběhl s panem starostou obce Zádveřice-Raková v ranních hodinách na obecním úřadě. Vzhledem k velikosti obce, byl rozhovor velmi přínosný a dokreslil obrázek nejen z pohledu obce, ale i celého regionu.

První část rozhovoru směřovala na současný stav v obci. Především k doplnění některých informací, které nebylo možné dohledat. Bylo především zmíněno fotbalové družstvo a družstva hasičů v jednotlivých katastrálních částech. Pan starosta zmínil, že on sám dříve hrával fotbal. „*Fotbal a klobása k životu na vesnici prostě patří. Stejně jako požární sport.*“ Zmiňoval velmi úspěšné hasičské družstvo v části Zádveřice, které pravidelně dosahuje na krajské i celostátní úrovni velmi dobrých výsledků.

Při otázce na členskou základnu a zájem obyvatel o sport. Zmiňoval, že v tomto směru nevidí zásadní problém v úbytku aktivních sportovců z řad mládeže nebo i dospělých jedinců. „*S přibývajícimi vlivy a možnostmi se zájem pouze rozprostírá do více směrů.*“ Jedním z negativních vlivů bylo samozřejmě poukázáno na sociální síť a období COVID 19. Podle pana starosty hůře tyto vlivy působí spíše na fotbal. Což bylo potvrzeno i při krátkém hovoru s předsedou a trenérem místního fotbalového klubu. Kde však pan předseda zmínil, že díky úpravě pravidel v nižších soutěžích s hokejovým střídáním. Se jim daří přivádět některé hráče zpátky k fotbalu. Velkým vlivem je i migrace hráčů. Pohyby do Zlínských sportovních klubů nebo klubů v Lípě a v dalších obcích probíhají oběma směry. Což ale oba respondenti nevnímají negativně. A vítají jakýkoliv pohyb ve společnosti.

Naopak v případě dobrovolných hasičů a požárního sportu v obci je stav velmi dobrý. I tím, že se díky velmi dobrým výsledkům místní sbor stal spádovou oblastí. Jedním z hlavních

problémů dalšího rozvoje hasičského sportu v obci je však absence potřebné 80metrové atletické dráhy pro trénink požárního útoku. „*Oni to potom látají, takže musí jezdit někam jinam, nebo si staví dráhy po částech. Těch 80 metrů si rozdělí na 30 metrů pak zase dalších 30. Je to takové komplikovanější pro ně.*“ To je jedna z oblastí, o které se momentálně na obci diskutuje, že by se v dohledné době mohla začít řešit konkrétněji. „*A tak bychom jim chtěli vyjít vstříc. V tomto roce sice máme ještě nějaké jiné plány, ale v příštím roce bychom chtěli tento projekt začít realizovat.*“

6.2 Předseda TJ Sokol Lípa

Druhý rozhovor proběhl s panem předsedou tělovýchovné jednoty Sokol Lípa. Na začátek bylo upřesněno, že je ve funkci teprve přibližně rok. Nicméně i tak tento rozhovor byl velmi přínosný.

Lípa jako nejmenší obec regionu od čehož se taky odvíjí i sportovní vyžití v obci. Ze začátku byl diskutován primárně fotbal. „*My jako tělovýchovná jednota momentálně nemáme žádnou větší složku, pouze fotbal. Jsou tady turisté, ale to jsou většinou důchodci.*“ V této souvislosti bylo zmíněno, že se děti snaží podchytit co nejdříve a k fotbalu je vést. Zároveň bylo řečeno, že jsou určitou spádovou oblastí pro obce ať už Lužkovice a Želechovice, nebo Zádveřice s Rakovou. „*S tím, že těch dětí na začátku bývá hodně, pomaličku to potom odpadává. Protože každé to dítě je jiné, někdo na kolektivní sporty není.* Jedním z konkurentů je vnímán florbal. „*Ale hodně si myslím, že konkurence je ve florbalu, protože děti to hrají ve škole. A ona, když je konkurence ve sportech, tak je to v pohodě, ale spousta dětí ten sport přestanou dělat úplně. Počítače, sítě a tak dále.*“ Stejně tak byla zmíněna dojezdová vzdálenost především pak do Zlína a Vizovic, kde se hrají vyšší soutěže. Opačný problém však vidí v absenci trenérů. „*Tím, že je v obci řada mládežnických kategorií je trenérů potřeba daleko více.*“

Jedním z pozitiv sportu v obci je podle pana předsedy převod sokolovny a okolního areálu i s fotbalovým hřištěm z majetku Sokola do majetku obce. Jelikož by neufinancovali potřebnou rekonstrukci. Nyní tak mají bezplatný nájem a dostávají příspěvky na činnost. Díky této rekonstrukci tak jsou vnitřní prostory a šatny na dobré úrovni. Díky této transakci ani Sokol ani obec nevnímá podfinancování sportu. „*Ač vždycky by mohlo být líp.*“

Jednou z oblastí, která se momentálně na obci řeší je víceúčelové hřiště. „*Co je v nějakém jednání nebo je to přednesené, tak my tam máme velký prostor nad hřištěm. V Lipě nemáme hřiště na malou kopanou, nebo třeba tenisový kurt. Takže tam bychom chtěli udělat*

multifunkční hřiště, v podstatě, které se dá využívat i v zimě, když na to přijde s umělým povrchem.“

6.3 Předseda SK Hvozdná

Třetí obsáhlý rozhovor s panem předsedou sportovního klubu Hvozdná, proběhl přímo na hřišti na Hvozdné v podvečerních hodinách. Pan předseda je současně i zastupitelem obce a členem Rady obce.

V úvodní části rozhovoru byl rozebrán současný stav na Hvozdné. *„SK Hvozdná je jediným sportovním spolkem na Hvozdné.“* A zaměřuje se téměř výhradně na fotbalovou činnost. Pan předseda zmínil, že je ve funkci už 20 let. Z pohledu členů sportovců poukazuje, že to bývá ve vlnách. *„V poslední době sleduji vzestupnou tendenci. Problém je ovšem obecně v absenci trenérů.“* Klub se snaží získávat nové trenéry, ať už z řad rodičů nebo bývalých hráčů. Ale vstupují do toho i jiné faktory jako čas nebo finance.

Obecně finance jako takové nejsou zásadním problémem. Především směrem na činnost. *„Tam si klub pomáhá různými způsoby. Členské příspěvky, dotace, pronájem víceúčelového hřiště, peníze od obce.“* Problémem jsou spíše investiční projekty do infrastruktury. *„Takže na činnost to vychází, ale opravdu na nějaký rozvoj infrastruktury sportovních věcí už moc ne.“* V dohledné době tak bude potřeba například řešit výměna povrchu u víceúčelového hřiště. *„Máme tam hřiště s umělou trávou, která byla postavena v roce 2005, což znamená, že za rok bude mít 20 let. Životnost tady toho povrchu 10 let, takže čekáme na příležitost, abychom alespoň ten povrch mohli vyměnit.“*

Areál je klubu, nicméně okolní pozemky jsou obecní. A tak se uvažuje, jak některé místa využít. *„Jsou tam ještě volná místa, kde by bylo možno využít tady pro tu sportovní infrastrukturu. A vzhledem k tomu, že jsem i na obci, tak můžu říct, že se o tom uvažuje. Jsou tam nějaké studie a je to pořád v nějaké fázi příprav, ale určitě se to tam nenechá ležet ladem a vznikne takový větší sportovní areál. Samozřejmě, když budu mluvit za náš spolek, tak bychom uvítali ještě další hřiště, ale na to prostě tam nejsou prostory a nejsou finance.“*

Pan předseda zmínil i některé další možnosti. Které však jsou spíše komerčního rázu. Tedy bazén, tenisové kurty nebo posilovna. Největší příležitost však z pohledu obce vidí především v rozvoji již existujícího areálu na Osmeku. Kde, jak již bylo zmíněno je stále několik volných míst k vybudování nových, ať už sportovních nebo i kulturních kapacit.

6.4 Rozhovory Zlín

V případě Zlína byla zvolena kratší a strukturovanější forma sběru dat a názorů. S větším počtem respondentů. Respondenty byly:

- Vedoucí oddělení mládeže, sportu a řízení lidských zdrojů krajského úřadu Zlínského kraje
- Zastupitel města Zlína a Předseda komise tělovýchovy, mládeže a sportu Rady města Zlína
- Petr Vabroušek – Významný Zlínský sportovec a světově uznávaný triatlet
- Zástupkyně odboru školství a sportu Magistrátu města Zlína, konkrétně vedoucí oddělení dotací a prevence kriminality
- Trenér jednoho z místních fotbalových klubů

Řešeny byly rámcově stejné otázky jako u předchozích třech rozhovorů. Tedy okruhy popisující současný stav sportu ve městě, především s ohledem na zájem o sport, kapacity sportovišť a jejich údržbu. A s tím související bariéry, případně příležitosti v rozvoji sportu ve městě.

Z průzkumu vyšlo několik stěžejních bodů. Pozitivních i negativních.

Negativa:

- **Kapacita a stav dostupných sportovišť**

Petr Vabroušek zmiňuje, že vnímá „*Nedostatek volně dostupných sportovišť pro všechny zájemce a v co nejširší paletě sportů. Nejvíce asi chybí kapacita tělocvičen v zimním období.*“

Což doplňuje i vedoucí oddělení dotací a prevence kriminality z městského magistrátu: „*Už delší dobu vnímáme, že ve městě je nedostatek sportovních zařízení. Zejména pro sporty, které jsou řekněme in, mají přetlak zájemců o jejich sportovní aktivity. Můžeme zmínit např. karate, florbal, lezectví. Prostory, které slouží sportu, jsou dlouhodobě pronajaty a nové se zatím nestaví. K rozvoji sportovní infrastruktury brání jednak jejich vysoká finanční náročnost a také nedostatek možných lokalit, kde by tato infrastrukturu mohla být vybudována.*“

Většina respondentů zmiňuje i špatný stav dvou klíčových hal. Trinity bank arény Luďka Čajky a Sportovní haly Datart. Zástupce Zlínského kraje na propíraný fakt poukazuje a přidává i fotbalový stadion Letná. *„Stačí zmínit Zimní stadion Luďka Čajky nebo sousední Sportovní halu Datart, kde je potřeba notná dávka financí na jejich rekonstrukci a modernizaci. Dalším do party je fotbalový stadion Letná, který by si taky zasloužil projít modernizací.“*

Celoživotní sportovec a trenér jednoho ze Zlínských klubů dodává. *„Hokej 42 let nejvyšší soutěž, dnes 2. nejvyšší. Bohužel jeden z nejhorších stadionů v republice. Hala Datart? Bez tří let má hala stáří 50 let. Co k tomu dodat?“*

Nicméně zastupitel města poukazuje i na určitý posun k lepšímu. *„Samozřejmě největší problém je stav sportovišť a sportovní infrastruktury i když začínám vnímat jistý posun ze strany investic do sportovních areálů.“*

- **Trenéři**

Druhým bodem, který byl ve velkém zmiňován byl dostatek respektive nedostatek trenérů. Což potvrzuje nejpočetnější z respondentů, trenér jednoho z klubů uvádí. *„Nevidím problém ani tak v členské základně a počtu sportujících dětí. Záleží na tom, jak je klub, sportovní organizace vedený, jestli má dostatečný počet kvalifikovaných trenérů, kteří jsou ochotni ve svém volném čase se věnovat mládeži. Což bohužel nebývá pravidlem.“*

Zástupce Zlínského kraje z odboru mládeže a sportu upozorňuje na mnohdy podfinancování tohoto aspektu. *V neposlední řadě bych zmínil zajištění kvalitních trenérů včetně odpovídajícího ohodnocení jejich činnosti. Někteří z nich se tomu věnují ve svém osobním čase za minimální odměnu.*

Paní z odboru školství a sportu Zlínského magistrátu dodává. *„Nově v letošním roce mohou spolky v dotacích uplatňovat náklady za trenéry a instruktory, což v minulosti nešlo. Tuto změnu obecně spolky přivítali, neboť zájem vhodných osob o trénování či další činnosti ve spolcích je velmi nízký.“*

Pozitiva

- **Převod sportovišť pod statutární město Zlín**

Oba zástupci veřejné správy pozitivně hodnotí krok převodu klíčových městských sportovišť pod město Zlín. Což by do budoucna mohlo zjednodušit financování sportovní infrastruktury. Zástupce Zlínského kraje pak uvádí. *„Do budoucna by se mohlo blýskat*

na lepší časy, protože od začátku roku 2024 přešla většina sportovišť pod Statutární město Zlín, zbývající přejdou v průběhu letošního roku. To znamená, že správu a údržbu těchto sportovišť bude mít na starosti pověřená městská organizace. To by mělo znamenat i určitou garanci na tuto činnost z městského rozpočtu. V minulosti na tuto údržbu některé sportovní kluby těžko sháněly finance.“

I zástupkyně magistrátu kroky k převodu sportovišť kvituje. *„Je velmi dobře, že se vyjasnila majetková úprava sportovišť, které bude mít na starosti přímo samotné město.“*

- **Zájem o sport a členská základna**

Většina respondentů se shoduje na tvrzení, že zájem o sport ať už organizovaný nebo rekreační je. Petr Vabroušek popisuje svůj pocit velmi pozitivně. *„Osobně mám pocit, že o sportování je ve Zlíně zájem velký. Vlastní zkušenost mám především s lázněmi, kde o přízeň dětí soupeří hned dva plavecké kluby. Podobná situace je se stadionem mládeže, kde mimo atletů, trénují i triatleti, orientační běžci nebo ragbisté.“*

Trenér jednoho ze Zlínských fotbalových klubů už v jedné z předchozích odpovědí uvedl, že *„počty dětí, které jsou ochotny navštěvovat sportovní kroužky, je řekl bych velmi slušný.“*

Vedoucí oddělení mládeže a sportu Zlínského kraje zaznamenává posun k lepšímu oproti minulým letům. *„Kluby jsou na tom lépe, než tomu bylo před několika lety, kdy opravdu bojovaly o každé dítě, a i o náborů do klubů byl malý zájem. Podle informací, které se ke mně dostávají se tato situace zlepšila. A do náborů se hlásí více dětí a kluby si mohou vybírat z více zájemců oproti minulosti.“*

Nicméně naopak Předseda komise tělovýchovy, mládeže a sportu Rady města Zlína si všímá opačného trendu. *„Jako velký problém vidím úbytek dětí ve sportovních oddílech, a to z různých důvodů. Jednak nechuti dětí sportovat všeobecně, a hlavně jak s oblibou říkám, že rodiče již plodí děti s vidinou budoucích Jágrů, Ronaldů či Nadalů. A již málo berou v potaz to, jaký sport by dítě chtělo vlastně provozovat. Samozřejmě v tom hrají roli i finance.“*

Doplňující poznámky respondentů

Ve spoustě odpovědích byla zdůrazňována podpora mládežnického sportu na úkor velkých sportů. Které si podporu mohou zabezpečit i z jiných zdrojů jako jsou komerční subjekty. Důraz na tento fakt kladl především jeden z nejvýznamnějších Zlínských individuálních

sportovců Petr Vabroušek. *„Investovat více prostředků do sportu dětí. Od sportovišť po trenéry. Na úkor financování profesionálního hokeje a fotbalu. Ten si na sebe má vydělat sám.“*

S uvedeným tvrzením souhlasí i zastupitel města, který zdůrazňuje spolupráci sportovních klubů se soukromými investory. *„Investice a spolupráce se soukromými investory do rozvoje sportovních zařízení, podpora mládežnického ale i seniorského sportu, což má v důsledku i daleko menší náklady na řešení prvotně patologických jevů a zdravotní stav seniorů.“*

6.5 Shrnutí rozhovorů

Z rozhovorů se všemi respondenty ve všech obcích a městě vychází pár bodů, které se v následující části pokusíme shrnout.

Jednou ze silných stránek regionu je zájem o sport ze strany osob a dětí ať už formou organizovaného nebo rekreačního sportu. Pozitivní je i zjištění, že sport v regionu není výrazně podfinancován.

Naopak slabou stránkou je pak chybějící, nedostatečná kapacita a stav některých sportovišť. Což je však v případě tří menších obcí možné řešit dojezdovou vzdáleností do Zlína, či Vizovic. Stav infrastruktury ve Zlíně by mohl pomoci zmíněný probíhající postupný převod sportovišť do majetku města. Druhou slabou stránkou je nedostatečný zájem o trenérství a vedení mládeže ve sportovních oddílech. S čímž souvisí následný nedostatečný počet trenérů.

Jako příležitost velká část klíčových aktérů uvedla spolupráci. Od spolupráce na úrovni klubů a oddílů, přes obecní až po spolupráci se soukromými subjekty. Další příležitostí je i dobudování některých infrastrukturních objektů.

Poslední bod můžeme uvést nezávisle na rozhovorech. Velkou hrozbou je zjevné stárnutí obyvatelstva. Přestože obávaný fakt nebyl v rozhovorech do velké míry akcentován, je třeba na něj brát ohled. Nejen s ohledem na rozvoj sportu, ale i celé společnosti.

Na závěr kapitoly můžeme zmínit citát z rozhovorů celoživotního sportovce a jednoho z respondentů. *„Sportujme, každá vynaložená koruna na sport se nám vícenásobně vrátí v podobě úspor na prostředcích vynaložených do zdravotnictví.“*

7 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ

Na základě analýzy sportovních možností v jednotlivých městech, respektive celém regionu a rozhovorech s klíčovými aktéry. Byly vyhodnoceny následující návrhy a projekty jako prospěšné pro rozvoj sportu jako celku nejen na území regionu, ale i okolních obcí.

7.1 Běžecká dráha

Prvním návrhem je realizace projektu s výstavbou běžecké dráhy v obci Zádveřice-Raková, na katastrálním území Zádveřice. Jedná se o projekt výstavby 80metrové atletické dráhy pro trénink požárního útoku místního oddílu SDH Zádveřice. V současné době místní hasiči, za tréninkem musejí vyjíždět do Zlína, respektive Vizovic. Nebo trénink nahrazovat jiným způsobem. Atletická dráha by mohla sloužit nejen místnímu SDH ale i okolním sportovním subjektům a neorganizovaným jednotlivcům.

Lokace:

Místo realizace: Zádveřice-Raková

Číslo parcely: 2727

Jedná se o trvale zatravněný pozemek na Severo-západě obce. V blízkosti cesty a cyklostezky viz (obr. 10).

Obrázek 10 Lokace běžecké dráhy v obci Zádveřice-Raková (Zdroj: Vlastní zpracování, © Seznam.cz, a.s. 2024)

Cíl projektu: Cílem projektu je výstavba běžecké dráhy o délce 80 metrů. Za účelem zvýšení možností sportovního vyžití v obci a blízkého okolí. Hlavním cílem chystaného objektu jsou tréninkové možnosti a zvýšení konkurenceschopnosti v soutěžních disciplínách místního SDH Zádveřice a místního fotbalového klubu.

Realizace projektu řeší nedostatek v absenci podobného sportovního objektu v blízkém okolí, pro oddíl SDH Zádveřice. Úspěšný i na republikové úrovni v hasičském sportu.

Cílové skupiny

- **Sportovní organizace:** Sportovní organizace obce Zádveřice-Raková a přilehlých okolních obcí (Lípa, Klečůvka, Veselá). Realizace organizovaných tréninkových jednotek.
- **Obyvatelé:** Obyvatelé obce a přilehlých okolních obcí (Lípa, Klečůvka, Veselá). Realizace tréninkových jednotek jednotlivců.

Vybavení

- **Běžecká dráha:** Běžecká dráha s umělým povrchem o rozměrech 80x2,5 metru.

Časový harmonogram

- **Přípravná a projektová fáze:** červen 2024–prosinec 2024

Administrativní příprava projektu. Vypracování a vyhlášení výběrového řízení na dodavatele.

Detailní specifikace běžecké dráhy, rozpočet projektu, časový harmonogram výstavby.

- **Realizační fáze:** První polovina roku 2025

Samotná realizace by byla provedena v první polovině roku 2025. S předpokládanou dobou výstavby 5-10 týdnů. Zahrnující přípravu pozemku pro stavební práce, zhotovení podkladu, pokládku povrchu a dokončovací práce.

Rozpočet

Rozpočet na výstavbu by se odvíjel podle cen materiálu a najatých firem na stavební a odborné práce. Předpokládaný rozpočet by přibližně činil 500 000 Kč.

- Vlastní zdroje: 200 000 Kč (40 %) – Rozpočet obce
- Dotace: 200 000 Kč (40 %) – Zlínský kraj a Národní sportovní agentura

- Sponzorství: 100 000 Kč (20 %) – Soukromé firmy a osoby

Riziková analýza

Tabulka 4 Riziková analýza realizace projektu výstavby běžecké dráhy (zdroj: vlastní zpracování)

Kategorie rizika	Závažnost rizika (1 – nejnižší, 5 – nejvyšší)	Pravděpodobnost rizika (1 – téměř vyloučená, 5 – téměř jistá)	Eliminace rizika
Nekvalitní dodavatel a pracovní síla	4	3	Kvalitní výběrové řízení
Nekvalitní dokumentace	4	2	Důkladná přípravná a projektová fáze
Nedodržení termínu	3	1	Pečlivé zpracování harmonogramu, stanovení dostatečných časových rezerv
Navýšení rozpočtu	5	3	Důkladná přípravná a projektová fáze, pravidelná kontrola rozpočtu
Porušení právních norem	5	2	Důkladné prostudování související legislativy

7.2 Ukázkové tréninky

Jedním z problémů, který se v průběhu rozhovorů s aktéry sportu a veřejné správy opakoval. Byla nedostatečná kapacita trenérů na území regionu. Z nejrůznějších důvodů. Následující projekt se zaměřuje na nábor, uvedení a motivaci nových mládežnických trenérů. Vzhledem ke sportovním možnostem ve zkoumaných obcích se projekt zaměřuje výhradně na fotbal. Primárně z řad hráčů a rodičů dětí z mládežnických kategorií cílových klubů. Jedná se o 5 dvouhodinových seminářů, ukázkových tréninků v areálu Vlastislava Marečka ve Zlíně na Vršavě pod vedením dvou zkušených mládežnických trenérů fotbalového klubu FC Zlín. Program seminářů se zaměřuje na především, na motivační aspekty mladých fotbalistů, skladbu tréninkových jednotek a pohybové aktivity.

Propagační část směřuje primárně z řad klubů mikroregionu a okolních obcí. Kde se může přihlásit jakýkoliv zájemce z řad klubu, rodičů, či jiných sfér.

Předpokládaný počet účastníků podle zájmu je stanoven na 10–20 osob.

Cíl projektu: Zvýšit kapacitu fotbalových trenérů v malých klubech na území mikroregionu Podřevnicko.

Cílové skupiny

- Fotbalové kluby na území mikroregionu Podřevnicko a okolních obcí
- Hráči, dorosteneckých a dospělých kategorií se zájmem o trénování
- Rodiče mladých fotbalistů
- Zájemci o trénování

Časový harmonogram

Přípravná fáze (1 měsíc)

Realizace: Projekt bude probíhat v období od července do září 2024 a bude zahrnovat 5 ukázkových tréninků. Tréninkové bloky budou probíhat jednou za dva týdny v sobotu. Vždy od 10:00 do 12:00 ve fotbalovém areálu Vlastislava Marečka.

- Červenec: 2 tréninky (13. a 27. července)
- Srpen: 2 tréninky (10. a 24. srpna)
- Září: 1 trénink (7. září)

V případě nepříznivého počasí, mohou být termíny pozměněny.

Vyhodnocení (průběžně v průběhu roku 2024 až léto 2025)

Rozpočet

Celkové náklady na projekt se odhadují na 20 000 Kč. Financování projektu bude zajištěno skrze dotaci Zlínského kraje. Náklady budou zahrnovat:

- Pronájem hřiště v areálu FC Zlín na Vršavě
- Odměny pro mládežnické trenéry FC Zlín
- Propagační materiály (letáky, plakáty)

Personální stránka

- Projektový manažer – Zástupce z odboru školství, mládeže a sportu Zlínského kraje
- 2 mládežnickí trenéři

Výstupy projektu

Výstupem pro účastníky bude certifikát o absolvování.

- Počet účastníků ukázkových tréninků
- Zvýšení trenérských kapacit na území regionu
- Zlepšení sociálních vazeb a spolupráce na úrovni regionálních klubů

Riziková analýza

Tabulka 5 Riziková analýza realizace projektu výstavby ukázkových tréninků (zdroj: vlastní zpracování)

Riziko	Eliminace rizika
Nízký zájem o ukázkové tréninky	Propagační kampaň skrze kanály cílových klubů (Webové stránky, sociální sítě klubů, letáky, plakáty)
Navýšení rozpočtu	Kvalitní přípravná fáze s důkladnou kalkulací
Špatné počasí	Flexibilní termíny tréninků s možností přesunu v případě nepříznivého počasí

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zanalyzovat současný stav sportu a sportovní infrastruktury na území mikroregionu Podřevnicko. A na základě zjištěných a vyhodnocených poznatků a dat navrhnout opatření pro rozvoj mikroregionu v oblasti sportu. Pro potřeby stanovených cílů byla provedena analýza primárních a sekundárních dat doplněná o strukturované a polostrukturované rozhovory s klíčovými aktéry sportu a veřejné správy vybraného regionu.

Mikroregion Podřevnicko je složen ze tří menších obcí Lípa, Hvozdná a Zádveřice-Raková a statutárního města Zlína. A tak je pro sportovní vyžití obyvatel výhodná dojezdová vzdálenost do blízkého Zlína případně Vizovic. Přesto i v jednotlivých třech menších obcích je sportovní vyžití úměrné velikosti sledovaných obcí. Jak řekl jeden ze starostů „*Fotbal a klobása k životu na vesnici prostě patří. Stejně jako požární sport.*“ Což až na drobné odchylky v případě rekreačních sportů výborně shrnuje možnosti obyvatel ve sledovaných obcích Lípa, Hvozdná a Zádveřice-Raková. Ve šech těchto obcích občané mohou buď aktivně hrát fotbal, nebo alespoň pasivně navštěvovat soutěžní utkání jednotlivých týmů. Druhou možností je, jak výše zmíněný citát napovídá je hasič neboli požární sport. Který především děti vede k pohybové aktivitě a soutěží na regionálních a v případě Zádveřic-Rakové i národní úrovni. Obyvatelé obcí mikroregionu mohou využít i okolní přírody, pro pěší turistiku, běh nebo cykloturistiku. Pokud toto sportovní vyžití nestačí vstupuje do hry 15 minut autem vzdálený Zlín.

Zlín přes všechny své infrastrukturní problémy nabízí sportovní vyžití úměrné krajskému městu. Infrastrukturní problémy můžeme pozorovat u nejexponovanějších sportovišť. Staříčké haly Trinity bank aréna Luďka Čajky a přilehlá hala Datart by potřebovali zásadní rekonstrukci. Další klíčová sportoviště jsou tři plavecké areály spadající pod lázně Zlín, atletický stadion mládeže nebo řada fotbalových hřišť rozseta po území celého města. Pozitivním faktorem je postupný převod klíčových sportovišť z majetku soukromých subjektů, které často neměli na financování sportovišť dostatečné prostředky. Do majetku statutárního města Zlína. A předání pod správu městské společnosti Steza Zlín spol s.r.o. Což by mělo usnadnit financování důležitých sportovišť ve městě.

Klíčovým nástrojem pro kvalitní analýzu byly rozhovory s klíčovými aktéry sportu na vybraném území. Respondentů bylo celkem osm, za každou z menších obcí jeden a ve Zlíně pět. Z rozhovorů s respondenty vyšly najevo tři až čtyři základní poznatky.

Pozitivním zjištěním byl zájem o sport. Členská základna a počet aktivních sportovců, přes nejrůznější negativní vlivy, není z pohledu klíčových aktérů zásadní problém. Naopak. V mnoha případech nestačí kapacity sportovišť a trenérů. Což jsou dva klíčové identifikované problémy. Dotazovaní, také poukazovali na nedostatečnou spolupráci sportu se soukromým sektorem. V menším měřítku bylo upozorněno na zvětšující se vykřičník u demografické křivky.

Na základě zjištění z analýzy byly navrženy dva projekty, dvě řešení, které reagovaly zejména na potřeby vznesené v průběhu rozhovorů. Prvním projektem byla realizace projektu stavby běžecké dráhy na území Zádveřice-Raková, která může být využita jak sportovními subjekty v obci a jejím blízkém okolí. Tak i jednotlivci z řad občanů. Druhý projekt mířil na nedostatek fotbalových trenérů v regionu. Jedná se o realizaci pěti ukázkových tréninků v tréninkovém areálu Vlastislava Marečka na Vršavě ve Zlíně. Projekt cílí primárně na nové mladé trenéry a nové zájemce o trénování.

„Nedostatek aktivity ničí přirozený stav člověka, zatímco pohyb a fyzická námaha ho vylepšují.“

- Platón

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BERANI ZLÍN. *O mládeži*. Online. Dostupné z: <https://www.beranizlin.cz/o-mladezi>. [cit. 2024-04-20].
2. BIKEPARK ZÁDVEŘICE. *Úvodní stránka*. Online. Dostupné z: <http://bikepark.zadverice.cz/>. [cit. 2024-04-19].
3. ČÁSLAVOVÁ, Eva. *Management a marketing sportu 21. století*. Jesenice: Ekopress, 2020. ISBN 978-80-87865-62-0.
4. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD – VEŘEJNÁ DATABÁZE. *Vše o území*. Online. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi>. [cit. 2024-04-18].
5. EUR – LEX. *White Paper on sport*. Online. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/white-paper-on-sport.html>. [cit. 2024-04-23].
6. EUROPEAN PARLIAMENT. *Sport* [online]. [cit. 2024-04-23]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/143/sport>
7. FC ZLÍN. *Informace o klubu*. Online. Dostupné z: <https://www.fczlin.com/klub/informace-o-klubu>. [cit. 2024-04-20].
8. FC ZLÍN. *Mládež – Kontakty*. Online. Dostupné z: <https://www.fctrinityzlin.cz/mladez/kontakty>. [cit. 2024-04-21].
9. FLEMR, Libor. *Zařízení pro sport a tělesnou výchovu v České republice*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5198-9.
10. GREXA, Ján a STRACHOVÁ, Milena. *Dějiny sportu: Přehled světových a českých dějin tělesné výchovy a sportu*. Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5458-5.
11. HANDBALL CLUB ZLÍN. *Týmy*. Online. Dostupné z: <https://www.hazenazlin.cz/tymy>. [cit. 2024-04-20].
12. HOBZA, Vladimír a REKTOŘÍK, Jaroslav. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, c2006. ISBN 8086929043.
13. HOYE, Russell; MISENER, Katie; NARAINÉ, Michael L. a ORDWAY, Catherine. *Sport management: principles and application*. Sixth edition. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2022. ISBN 978-1-03-210964-0.
14. INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE. *IOC Principles*. Online. Dostupné z: <https://olympics.com/ioc/principles>. [cit. 2024-04-23].

15. JANÁK, Jiří. *Aplikace pravidel hospodářské soutěže a státní podpory ve sportu*. Právní monografie. Praha: Wolters Kluwer, 2023. ISBN 978-80-7676-338-8.
16. KARG, Adam; SHILBURY, David; WESTERBEEK, Hans; FUNK, Daniel C. a NARAINÉ, Michael L. *Strategic sport marketing*. 5th edition. London: Routledge, Taylor & Francis group, 2022. ISBN 978-1-76087-880-1.
17. LÁZNĚ ZLÍN. *Bazény*. Online. Dostupné z: <https://www.laznezlin.cz/bazeny-laznezlin.php>. [cit. 2024-04-21].
18. MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA. *Organizační struktura*. Online. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/organizacni-struktura>. [cit. 2024-04-17].
19. MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA. *Historie a současnost Zlína*. Online. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/historie-a-soucasnost-zlina>. [cit. 2024-04-17].
20. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Koncepce podpory sportu 2016–2025* [online]. [cit. 2024-04-22]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport-1/narodni-rada-pro-sport>
21. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Národní rada pro sport* [online]. [cit. 2024-04-22]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport-1/narodni-rada-pro-sport>
22. NÁRODNÍ SPORTOVNÍ AGENTURA. *O agentuře* [online]. [cit. 2024-04-22]. Dostupné z: <https://nsa.gov.cz/>
23. NOVÁ, Jana; NOVOTNÝ, Jan; RACEK, Oldřich; REKTOŘÍK, Jaroslav; SEKOT, Aleš et al. *Management, marketing a ekonomika sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 9788021083462.
24. OBEC HVOZDNÁ. *Divadlo Hvozdná*. Online. Dostupné z: <https://www.hvozdna.cz/divadlo-hvozdna>. [cit. 2024-04-15].
25. OBEC HVOZDNÁ. *Hvozdná*. Online. Dostupné z: <https://www.hvozdna.cz/>. [cit. 2024-04-15].
26. OBEC HVOZDNÁ. *Popis úřadu*. Online. Dostupné z: <https://www.hvozdna.cz/popis-uradu>. [cit. 2024-04-15].
27. OBEC HVOZDNÁ. *Program rozvoje obce Hvozdná*. Online. Dostupné z: <https://www.hvozdna.cz/program-rozvoje-obce-hvozdna>. [cit. 2024-04-19].
28. OBEC HVOZDNÁ. *SK Hvozdná*. Online. Dostupné z: <https://www.hvozdna.cz/sk-hvozdna>. [cit. 2024-04-19].
29. OBEC LÍPA. Online. Dostupné z: <https://www.obeclipa.cz/>. [cit. 2024-04-16].

30. OBEC LÍPA. *Povinné informace.* Online. Dostupné z: <https://www.obeclipa.cz/urad/povinne-informace/>. [cit. 2024-04-16].
31. OBEC LÍPA. *Organizace.* Online. Dostupné z: <https://www.obeclipa.cz/organizace/>. [cit. 2024-04-19].
32. OBEC LÍPA. *Znak a prapor obce.* Online. Dostupné z: <https://www.obeclipa.cz/obec/informace-o-obci/znak-a-prapor-obce/>. [cit. 2024-04-16].
33. PLAVECKÝ KLUB ZLÍN. *Úvod.* Online. Dostupné z: <https://www.plaveckyklubzlin.cz/cz/>. [cit. 2024-04-20].
34. SDH ZÁDVEŘICE. *O sboru.* Online. Dostupné z: <https://hasici.zadverice.cz/o-sboru-9>. [cit. 2024-04-19].
35. SKB ZLÍN. *O klubu.* Online. Dostupné z: <https://www.skbzlin.cz/o-klubu>. [cit. 2024-04-20].
36. SPORTOVNÍ KLUBY ZLÍN. *SK Zlín.* Online. Dostupné z: <https://www.skzlin.cz/sk-zlin/>. [cit. 2024-04-21].
37. STEZA ZLÍN. *CCM Aréna.* Online. Dostupné z: <https://www.stezazlin.cz/ccm-arena>. [cit. 2024-04-21].
38. STEZA ZLÍN. *Fotbalový stadion Letná.* Online. Dostupné z: <https://www.stezazlin.cz/fotbalovy-stadion-letna>. [cit. 2024-04-21].
39. STEZA ZLÍN. *Hala Datart.* Online. Dostupné z: <https://www.stezazlin.cz/hala-datart>. [cit. 2024-04-21].
40. STEZA ZLÍN. *O nás.* Online. Dostupné z: <https://www.stezazlin.cz/o-nas>. [cit. 2024-04-21].
41. STEZA ZLÍN. *Sportovní hala Zelené.* Online. Dostupné z: <https://www.stezazlin.cz/hala-zelene>. [cit. 2024-04-21].
42. STEZA ZLÍN. *Stadion mládeže Zlín.* Online. Dostupné z: <https://www.stezazlin.cz/stadion-mladeze-zlin>. [cit. 2024-04-21].
43. STEZA ZLÍN. *Trinity Bank Aréna Ludřka Čajky.* Online. Dostupné z: <https://www.stezazlin.cz/trinity-bank-arena-l-cajky>. [cit. 2024-04-21].
44. STEZA ZLÍN. *Hala Datart.* Online. Dostupné z: <https://www.stezazlin.cz/hala-datart>. [cit. 2024-04-21].
45. TURISTICKÝ INFORMAČNÍ PORTÁL MĚSTA ZLÍNA. *Současné fotografie.* Online. Dostupné z: <http://www.ic-zlin.cz/24942-soucasne-fotografie>. [cit. 2024-04-17].

46. VSC FATRA ZLÍN. *Mládež*. Online. Dostupné z: <https://vscfatrazlin.cz/mladez/>. [cit. 2024-04-20].
47. ZÁDVEŘICE-RAKOVÁ. *Památky v obci*. Online. Dostupné z: <https://www.zadverice-rakova.cz/pamatky/ds-1043/p1=1865>. [cit. 2024-04-17].
48. ZÁDVEŘICE-RAKOVÁ. *Povinně zveřejňované informace*. Online. Dostupné z: https://www.zadverice-rakova.cz/vismo/isvs.asp?id_org=18974&p1=66. [cit. 2024-04-17].
49. ZÁDVEŘICE-RAKOVÁ. *O obci*. Online. Dostupné z: <https://www.zadverice-rakova.cz/o%2Dobci/ds-50/p1=52>. [cit. 2024-04-17].
50. Zákon č. 178/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-5-12]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

©	Copyright
CCM	Canada Cycle & Motor Co. Ltd. (Značka sportovního zboží)
COVID 19	Koronavirové onemocnění z roku 2019 (Coronavirus disease)
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
et al.	A jiní
FC	Fotbalový klub (Football Club)
FEDO	Mezinárodní festival dechových orchestrů a folklorních souborů
Kč	Koruna česká
Km ²	Kilometr čtvereční
KST	Klub stolního tenisu
m n.m.	Nadmořská výška
MMA	Smíšená bojová umění (Mixed martial arts)
MOV	Mezinárodní olympijský výbor (IOC – International olympic committee)
MŠMT	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
n. l.	Našeho letopočtu
NSA	Národní sportovní agentura
obr.	Obrázek
OH	Olympijské hry
Ph.D.	Doktor filozofie
př. n. l.	Před naším letopočtem
s.	Strana
sb.	Sbírky

SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
SK	Sportovní klub
SKB	Sportovní klub basketbalu
spol s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
STEZA	Sport, tělovýchova zábava (STEZA Zlín)
Stol.	Století
Tab.	Tabulka
TJ	Tělovýchovná jednota
VSC	Volejbalový sportovní klub
z.s.	Zapsaný spolek
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Sektory sportu (Zdroj: Hobza a Rektorič, 2006, zpracování vlastní)	18
Obrázek 2 Divadlo Hvozdná (zdroj: Obec Hvozdná, © 2024).....	30
Obrázek 3 Znak obce Lípa (zdroj: Obec Lípa nad Dřevnicí, © 2024)	31
Obrázek 4 Evangelický kostel (zdroj: Obec Zádveřice-Raková, © 2024)	32
Obrázek 5 Velké kino (zdroj: Turistický informační portál města Zlína, © 2024).....	33
Obrázek 6 Logo SK Hvozdná (zdroj: Obec Hvozdná, © 2024).....	37
Obrázek 7 Handball Club Zlín logo (zdroj: Handball Club Zlín 2016, © 2024).....	41
Obrázek 8 Zimní stadion Ludřka Čajky (zdroj: Steza spol s.r.o., © 2024).....	43
Obrázek 9 Tréninkový areál Vlastislava Marečka (zdroj: FC Zlín, a.s., © 2024).....	43
Obrázek 10 Lokace běžecké dráhy v obci Zádveřice-Raková (Zdroj: Vlastní zpracování, © Seznam.cz, a.s. 2024).....	52

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počet obyvatel v jednotlivých obcích regionu (zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní)	35
Tabulka 2 Věková struktura obyvatel k 31.12. 2022 (zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní)	35
Tabulka 3 Podíl nezaměstnaných osob v % (zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní)	36
Tabulka 4 Riziková analýza realizace projektu výstavby běžecké dráhy (zdroj: vlastní zpracování)	54
Tabulka 5 Riziková analýza realizace projektu výstavby ukázkových tréninků (zdroj: vlastní zpracování)	56

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Rozložení obyvatelstva dle pohlaví k 31.12. 2022 (zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní)	35
Graf 2 Průměrný věk obyvatel v letech 2019–2023 (zdroj: ČSÚ, zpracování vlastní)	36